Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

NĂM THỨ 29
Số 5492

Ngày thứ năm
13 Février 1936

Ngày 21 tháng giêng
(ủ)
NĂM BÍNH-TÍ

Lục tỉnh tân văn

COFAT

CHỦ-NHIỆM : NGUYỄN-VĂN-CỦA

Báo xin trả tiền trước cho ông Nguyễn-văn-Của
Gửi bài về cho ông Lâm-văn-Ngọ

XUẤT BẢN HẰNG NGÀY
BÁO-QUÁN : 57, Rue Lucien Mossard, 57 -:- SAIGON
Dây thép tắt : LUCTINH — Dây thép nói : 203

CHỦ-NHIỆM : LÂM-VĂN-NGỌ

Thay mặt cho Tòa-báo bên Pháp-Quốc
COMPTOIR INTERNATIONAL DE PUBLICITÉ
9, Rue Trenchet — PARIS (VIII)

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 1146

GIA BÁO
Một năm.. 12$00
Sáu tháng. 6,50
Ba tháng. 3,50
Mỗi số.... 0,04

TRƯỚC KHI VỀ PHÁP

QUAN THỐNG-ĐỐC

đi viếng công cuộc tạo-tác Saigon-Cholon

Quan Thống-đốc Pages

Ai cũng rõ biết lòng mến-cảm, hảo-hiệp của quan Thống-đốc Nam-kỳ. Từ thành thị cho đến chốn thôn quê, ai cũng kính mến ngài vì ngài đã cầm quyền xứ Nam-kỳ gần hai năm mà ngài đã tu bổ, sáng tạo nhiều công việc tạo-tác công ích rất lớn lao vậy : nào đào kinh xẻ rạnh, nào đắp đường mới, nào lập nhà chợ trong mấy tỉnh, v.v...

Ngài sốt sắn siêng năng thì ngài cũng muốn cho các viên chức được quyền ngài đều thi hành cho đúng đắng theo ý ngài.

Như sớm mai hôm qua, quan Thống-đốc có đến viếng trường học, nhà dường đường ở Saigon-Cho lon là một sự tỏ ra rằng ngài muốn làm cho các chỗ ấy thêm rộng lớn thêm tốt đẹp để hợp với sự tiến bộ và sự cần dùng trong buổi tân-thời nầy.

Các quan đi theo ngài gồm có quí quan : Brasey, chánh văn phòng Soái-phủ, Rivoal, quản trưởng Dinh-phương Saigon-Cholon, Marquis, chủ sở Báo-giới và phái viên các báo Tây-Nam.

Nhà thương Grall

Quan Thống-đốc và viên-chức tùy tùng đồng lên xe đến viếng nhà thương Grall.

Khi đến nơi thì quan Đốc-tơ chánh, chực tiếp rước. Ngài bèn đi viếng các gian phòng và xem xét công cuộc đương làm tại đó.

Ngài thấy vài chỗ chưa cất xong và cất lâu nên truyền lịnh bảo nhà thầu khoán làm cho mau rồi.

Ngài đến viếng phòng rọi kiến xem bịnh và hỏi cách hành động của các mấy rọi ấy ra sao rồi ngài qua xem nhà xác, ngài tỏ ý muốn cất một vách tường cao che khuất nhà xác nầy đi.

Quan Thống-đốc qua xem phòng thí nghiệm, chỗ để thuốc men, ngài khuyên nên sắp đặt lại cho hoàn toàn hơn.

Vài con đường nhỏ nên làm rộng ra và tráng nhựa. Ngài lấy làm lạ thấy nhà thương nầy chưa có xe chở bịnh và ngài ý muốn sửa đổi chỗ khuyết điểm nầy.

Sau khi viếng xong nhà thương Grall rồi quan Thống-đốc lên xe đến viếng trại lính Annam.

Trại lính Annam

Quan ba Blachère đốc-binh đến xem trại của lính ở và các gian nhà khác, ngài muốn đổi cơ binh thủ hộ dân bổn quốc lại là cơ binh thủ hộ Namkỳ và theo ý ngài tiếng dân bổn quốc (indigène) nghe không được thanh nhã.

Quan Thống-đốc kiểu từ quan ba Blachère rồi đến viếng nhà thương thí Saigon. Ngài lại xem công cuộc mở mang trong đó và hỏi ông Đốc-tơ Montel mỗi ngày có bao nhiêu người bịnh đến xin thuốc. Ngài bèn qua viếng phòng trị bịnh phong tình do ông Bộ-tơ Tung cai quản và ngài có hứa sẽ làm vừa ý ông Tung, ngài sẽ xuất công nhơn 2.000 đồng bạc để đắc cái máy nước nóng rất cần ích cho sự chữa chuyện bịnh.

Trường máy

Khi đến trường máy thì quan Đốc hợc. Rosel tiếp rước quan Thống-đốc. Ngài vào xem chiếc xe hơi kho sách có thể chứa được 500 cuốn sách đem cho công chúng Lục-châu mượn đọc

Ngài bảo nên lựa vài cuốn sách được lãnh phần thưởng Prix Goncourt nữa.

Ngày 22 hay 23 Février, kho sách ấy sẽ chạy đến Mytho để thí nghiệm coi ra sao, sáng kiến ấy là của quan Thống-đốc Pagès vậy.

Ngài còn xem coi chỗ nào để cất chỗ ở cho học-sanh rồi ngài có hỏi vài câu học-sanh nữa

Dépôt Xóm-Chiếu

Quan Thống-Đốc và các viên chức đông đi viên Dépôt Xóm-Chiếu.

Sau khi ngài xem xét công cuộc đang mở thêm ở đó rồi thì ngài có đến nói mấy người cu li sở Cao-su nhốt tại đó chờ kỳ thu về xứ sở.

Có một anh ngồi ý muốn ở lại Nam-kỳ làm ăn, quan Thống-đốc bảo biên vào sổ lời yêu cầu ấy và hứa làm cho tên nầy vừa ý nguyện.

Tại trường trẻ nhỏ

Tại trường nầy (Ecole maternelle) ngài xem xét các nơi một hồi lâu : lớp học, chỗ ăn uống, v..v...

Ngài bảo xin cất hàng ba có nóc, được học trò có thể tiện ra vô trong lúc mưa lớn mà đặc thêm chỗ rửa mặt của học trò.

(Coi qua bên trang 2 nữa).

Được ban thưởng mề-đay điều

Qui danh các ngài

Đặng-văn-Hoài, quan Tòa Tạp-Tụng. Đa-Than, Đại-biểu dân Bắc-kỳ.
Huyện-Hy, Tổng-Đốc tại Bình-Ninh.
Nguyễn-Lê, Bắc-việt Hanoï.
Nguyễn thanh-Liêm, Thương-gia, Saigon.
Nguyễn-văn-Troc, Thông-phán hồi-bưu Hanoï.
Tiong-Toung, Chaufalkhet Battembang.
Bốn bác có lời kính chúc mừng các Ngài.

L. T. T. V.

Cái rương mấy rớt trên đường cầu Bang-Kỳ

Chiều 11 Février, lối 6 giờ, cô Nguyễn-thị-Qui, 17 tuổi, đi gánh nước thấy một cái rương mây đã ai bỏ ngoài đường, chỗ cầu Bang-Kỳ.

Thị Qui chạy về cho người cha là Nguyễn-văn Lua hay. Chú Lua bèn đi cáo báo với hương-chức làng.

Nhà chức-trách đến nơi cho khiêng cái rương ấy về công sở Bình-hòa-xã và mở ra xem thì trong ấy có :

1 vợ đầy chuyền đồng hồ bằng vàng, 1 cái đồng hồ bạc, nhiều bộ quần áo, 1 đôi giày cao-su, v. v..

Bên 4 giờ rưỡi ngày hôm qua có khách Vương-Hải, 55 tuổi, chủ lò chén ở Lãithiêu đến nhận và khai rằng cho đưa con chú đi học, cột cái rương ấy sau xe, dây đứt rớt mất chú không hay.

Chủ khai trong rương ấy có đó 1 số tiền 9 đồng nữa mà số bạc ấy lại không thấy trong rương

Cái mới là đa.

Quận-vương Seyoum đã khỏi công hầm thành Makallé rất kịch-liệt

Nhưng bị binh Ý phòng thủ kiên cố quá nên không tiến tới được

Rome 11 Fév. — Sau khi Ý tấn phá thành Dessie rồi thì lại có tin nói thành Djidjiga ở cách xa đại bản dinh của họ 200 thước đã bị binh Á công phá dữ dội lắm phải thất thủ.

Tin nầy vừa bắn ra thì chánh-phủ Ý liền cải chánh, nói thành Djidjiga nào có thất thủ đâu.

Đông thời lại có tin từ Asmara truyền ra cho hay quân-vương Seyoum đã hạ lịnh cho toàn đội của mình hiệp lại tiến tới công phá thành Makallé rất đồng mạnh.

Nhưng hễm vì trước thành đều có bày bố dây sắt bén lắm, nên binh Á khó nổi tấn công lướt tới đánh phải thảo lui lui.

Tan trận nầy binh Á tổn hại nhiều lắm.

Nhưng lại thắng trận ở Ogaden

Addis-Abeba, 11 Fév. — Mất đầu bị bại trận ở Makallé, chớ binh Á khởi công ở mặt trận Ogaden cũng được trận thắng vẻ lấy lại thành Vuran của Ý.

Theo tin của chánh-phủ Á, thì trận nầy rất kiện liệt, hai bên đều bị tổn hại cũng chẳng vừa.

Nước Anh phải coi chừng thuộc-địa đa

Londres 11-2 — Hôm nay, 17 ông nghị thuộc đảng thủ-cựu đồng kỳ tên trống một bản kiến nghị đề trình cho ban trị-sự hạ nghị-viện xem xét, đại để các ông rất phản đối cái chánh sách nào của chánh-phủ đem quyền lợi của nước nhà trao cho kẻ khác như là xứ thuộc-địa, bảo hộ hay xứ thuộc địa, ủy-quyền của mình chẳng hạn.

Thế nghĩa là nước Anh phải lo giữ gìn địa thế của mình ở Địa-trung-hải và Ai-cập cho dữ lắm, kẻo sau nầy có nguy to đa.

Họ còn xem xét vấn-đề dầu hỏi.

Genève 11-2. — Các tay chuyên-môn của hủy-ban dầu hỏi suốt cả ba ngày rày nhóm bì-mật cùng nhau cho tới khi thảo xong tờ phúc bẩm chung mới thôi.

Theo tin của nhiều người am hiểu tình hình quốc tế quả quyết rằng tờ phúc bẩm nầy chẳng những nó là một mớ tài liệu có đủ phương pháp giải quyết xung đột Y-Á nầy mà thôi, mà nó lại có thể hữu ích sau nầy, mỗi khi hội Quốc-liên phải đem khoán 16 của điều-ước mà ban hành.

Lại động chạm tới mấy ông cố-đạo

Addis-Abeba 10-2. — Có hai viên cố đạo Crévin và Street bị nhà đương đạo ở địa-phương Gans Wallans bắt giam, nhưng sau lại có chiếu của Á-hoàng dạy thả hai ông đó ra.

Bộ công là hai sở thân anh.

Mỹ kêu mai dốc lắm hai ông mới được thả ra.

Nước Mỹ lại công kích Nhựt thậm tệ

Washington 11 Février. — Đương trước Thượng-nghị-viện, ông nguyên-lão Pittman có đọc một bài diễn văn cực-lực công-kích chánh sách Nhựt-bổn ở nước Tàu.

Ông quả quyết rằng chính Nhựt muốn đóng cửa nước Tàu không cho Mỹ lui tới chi hết, đâu phải khai chiến với Mỹ cũng nên.

Thấy bài diễn văn ấy có vẻ kịch liệt quá nên ông Hull tuyên-bố ông không hoàn toàn lãnh trách nhiệm bài diễn văn ấy.

Nhựt-bổn nổi dóa

Quả thiệt, đối với bài diễn văn ấy dự luận bên Nhựt đâu bắt bình, cho rằng nếu bài diễn văn ấy còn hoài thì tình hình quốc tế càng thêm nguy biến, vì nó vậy.

(V. M.)

TAI NẠN TẠI GÒ-DẦU-HẠ

Một chiếc xe hơi lật 4 người chết, 4 người bị thương

Sáng ngày 12 Février rồi, lúc 6 giờ tại Gò dầu hạ (Tây-ninh) có xảy ra một tai nạn ghê gớm như vầy :

Nguyên một chiếc xe lô-ca-xông hiệu Delage số C. 9996 ở Cholon chạy lên Điện-bà Tây-ninh. Trên xe có hết thảy là tám người : 6 người đàn bà, sốp-phơ và lơ.

Trời sớm mai lạnh lẽo, xe mát mẻ, phần sốp-phơ tông lúc gà-sáng nên xe chạy mau như bay trên con đường thẳng băng.

Không hiểu vì sao mà xe vô sát lề quá sốp-phơ chưa kịp lấy bánh ra thì xe đã rướng lên lề, xe nghiêng rồi lật luôn.

Một bà già 67 tuổi tên Nguyễn-thị-Hão vắng ra xe chết liền không kiệp trối trăng. Còn 4 người đàn-bà, sốp-phơ và lơ mắc kẹt trong xe thảy đều bị thương tích hết.

Trong số đó, có một a-xăm tên Bình bị gãy lại chơn trái.

Nhà chức trách khi hay tin dữ đó nay, liền đến nơi lam ăng-kêt và cho chở thây bà Hão và bình nhơn đến nhà thương Chợ-Rẫy cho quan thầy cứu cấp.

Phải Quấy

— À anh, tôi nghĩ lại làm người ở đời thật là khổ quá chớ phải chơi gì, không có tiền cũng khổ, mà có tiền nhiều cũng không phải dễ gì. Hèn chi cổ-ngữ có câu « *Phú lao tài cố, bần lao tiện* » (giàu thì bị họ ganh ghét, mà nghèo thì cũng bị họ rẻ rúng khinh khi). Thật không biết làm thế nào cho vừa lòng thiên-hạ.

Thì đây M. Nguyễn-văn-Ngọ là người trúng độc-đắc 100 ngàn đồng kỳ xổ số trước, đương sống nhân như vậy, mà họ dám đồn rùm rằng, M. Ngọ mới trúng số đó, nay đã chết rồi. Nghe tin như vậy ai, ai cũng ngạc nhiên, cũng đều cho M. Ngọ là người có phước mà không có phần ; nghĩa là có phước lâm giàu thình lình, mà không có phần được hưởng. Tôi nghe vậy cũng lấy làm kỳ. Nên phải chịu khó đi đâu tra cho rõ thiệt giả lẽ nào ; sau rồi lại, tế ra cái tin đồn. M. Ngọ chết đó là tin « con vịt »

— Đó là một đều rất dễ cho ta đoán mà biết được lắm, có khó chi mà anh không hiểu. Là sau khi M. Ngọ lâm chủ một cái gia-tài rất to tác là 10 vạn đồng rồi, thì thiêu chi thân-tộc thiếu gì bà con, nào là anh em cô-cựu, nào là bậu bạn sơ-giao ; không bà con cũng nhận bà con, chưa quen biết cũng xưng quen biết ; ngày nào cũng như ngày nào, khách khứa ra vào, kẻ trước người sau, tới tới lui lui, nói nhau đã không ngớt ; kẻ hỏi người vay, kẻ quở người tạm. Trong thế họ làm quá, M. Ngọ chịu không nổi, nên phải lấy một cho êm ; những người ấy không được nặp mặt, nên họ tức mình, mới bày cái tin dữ ấy ra để rửa mát, mà chơi cho bỏ ghét vậy chớ có lẽ gì ; lẽ là tự nhiên, không đợi ai nói ra, mà ta cũng biết rồ.

Còn như cô Đỗ-thị-Sang là người trúng 15 ngàn đồng

Du-nhiên-Tử kỳ thuật.

(Coi tiếp trương sau).

TAI NẠN LAO ĐỘNG

Một người cu-li té cán ngực chết liền

Chiều hôm qua lối 3 giờ, anh Huỳnh-văn Xe, 25 tuổi, làm cu-li cho hãng đầu C. F. A. P. ở Nhà bè Giadinh, leo lên sửa máng trên cao.

Anh bỗ hỗng sao đó rà trật chơn té xuống, ngực cán vào mấy cái thùng sắt để dưới đất nằm sẵy tay chơn bắt tỉnh, nơi miệng máu trào ra.

Lập tức người trong hãng cho chở anh lên nhà thương song cứu không đặng.

Tội nghiệp cho anh Xe, chết bỏ lại trên trăn thê một người vợ và hai đứa con thơ.

Ông cố Giadinh con đang làm ăng-kêt.

VÌ ĐÁNH BẠI BẠC

Tên Nhật bị đánh bể đầu

9 giờ đêm, ngày 11 Février, tại nhà tên Bì ở đường Lamotte có xảy ra một vụ đổ máu như vầy :

Nguyên tên Chin, Bây và Nhạc rủ nhau đến đó đánh bài. Chin và Bây thua trông túi hết tiền rồi tích nhau lấm ngang giựt tiền lại

Bà chủ rồi, chưa biết ai ăn thua, Chin chụp vừa tiền bỏ túi đứng dậy bỏ đi.

Chắt mất tiền, giận chạy theo đón ôm eốn nên Chin trở lại chụp một khúc cây bỏ vào đầu rồi Chắt một cái rất mạnh. Chắt té, nằm dài té-tê.

Trỉ hồ lên nhà chuyện trách chạy đến cho chở bình nhơn vào nhà thương cứu cấp và đi tìm bắt hung thủ.

Bịnh tình của Chắt xem mỏi khá nặng vì sọ bị bể một miếng lớn.

Hội-đồng Chánh-phủ

Quan Toàn-quyền Robin lo phương thâu dụng những thanh-niên học-thức — Chánh-phủ sẽ cải cách về ngạch Cai-tổng Nam-kỳ

Mới hôm thứ hai vừa rồi nhằm ngày 10 Février, vào lối 9 giờ ban mai, ban Ủy-viên thường trực của Hội-đồng chánh-phủ nhóm họp tại phủ Toàn-quyền ở Hànội, do quan Toàn-quyền chủ tịch.

Về các văn-đề đã đem ra xem xét và thương lượng thì có hai bản dự định rất quan hệ mà ta nên chú-ý hơn là :

1° Sẽ lập ra một ngạch kỷ sư Đông-pháp của sở vô tuyến-điện ;

2° — Chọn lựa những người Tây-sự cho sở vô tuyến-điện.

Mấy lúc sau nầy chúng ta vẫn có nghe nói rằng quan Toàn-quyền vẫn hăng gia tâm nghiên cứu, tìm kiếm phương-châm đặng cho có thể dùng những bọn thanh niên học sanh đã từng sang du học Pháp quốc mà được thành lài, đã đỗ đạt được bằng kia bằng nọ, nay họ về xứ, lại rủi gặp phải hồi kinh tế khó khăn, kiếm không được chỗ mà làm, phải chịu phép bỏ tay mà làm người vô dụng.

Bởi quan Toàn-quyền thương thấy cái tình-cảnh éo le như vậy, ngài mới động mối thương tâm, từ ngày ngài sang nắm cái vận mạng xứ Đông-pháp tới nay, ngài lăng lo lắn về cái vấn-đề ấy lắm.

Nay chánh-phủ mà lập ra cái ngạch Kỹ-sư vừa mới nói trên đây, là cũng do nơi tấm lòng từ huệ của quan Toàn-quyền Robin đã thấu đúng nhơn-tài vậy.

Đến như cái bản dự-định về việc chọn người Tây-sự vào cuộc vô-tuyến điện ấy cũng là một chủ nghĩa vậy.

Mà những chức Tây-sự nầy sẽ để giành cho những học-sanh tốt nghiệp tại trường Cao-đẳng thương mãi ở Hànội mà hãy lấy nơi đây chưa có việc làm.

Lại thêm một bản dự định về việc lo lập một ban Trị-sự chuyên-môn để giám đốc Đông-pháp Cô-mẽ Cuộc : Mục-đích là để lo chấn chỉnh và cải-lương về nghề trồng dâu ở Đông-pháp nầy.

3° Lại còn một bản dự-định về việc cải cách ngạch Cai tổng ở Nam-kỳ.

Bấy lâu nay việc chánh-trị ở Nam-kỳ, càng ngày càng tiến bộ rất nhiều, mà hễ tiến bộ chừng nào thì công việc lại càng rắc rối, thêm chừng nấy.

Theo lời trù nghị, thì cái trình-độ hiện nay, những người làm Cai-tổng theo lớp cũ xưa, phần nhiều không có đủ tài-lực mà hành chánh theo cái chức-vụ khó khăn cho nổi được.

Theo bản dự-định mới nầy, thì những Cai-tổng sau nầy sẽ chọn lựa những người ở trong đám thanh-niên học-thức. Còn mấy lần tuyển-cử chức Cai-tổng thì cũng phải bỏ thăm. rồi cũng phải do nơi quan Thống đốc Namkỳ nghị định và bổ dụng. Và mỗi viên Cai-tổng mới khỏa chỉ có 5 năm mà thôi, nhưng đến kỳ mãn khóa, thì các ông ấy được ra ứng cử lại ; nếu được tái cử thì sẽ được làm một khóa trong 5 năm nữa.

Nếu người nào có phạm tội chi nặng, cũng phải bị Chánh-phủ bãi chức đi vậy. Sau khi đã thi-hành sự cải cách nầy, thì trong mỗi tổng chỉ còn có một viên Cai-tổng mà gánh hết trách-nhậm ở trong một tổng mà thôi : chớ chẳng còn có những chức Phó-tổng. Ban-biện hay là sung-biện như bây giờ vậy nữa.

TẠI HỘI-NGHỊ HỌC-CHÁNH ĐÔNG-PHÁP

Xét lại các sách giáo-khoa

và sửa đổi chương-trình thi tú-tài bổn xứ

Hội-nghị Học-chính Đông-pháp mới nhóm lại hợp một lần. Năm nay họp sớm, bắt đầu từ thứ hai 3 Février, là vì có quan Giám-đốc Học-chính Đông-pháp Bertrand mới nhận chức, ngài cho chiêu-tập hội-nghị để được hiểu biết ý-kiến về việc học của các quan Giám-đốc Học-chính trong 5 xứ.

Hội-nghị họp tại nhà Học-chính Đông-pháp do ông Bertrand chủ tọa, dự họp có các ông : Béril Débat Giám-đốc Học-chính Bắc-Kỳ. De Fautereau-Vassel, Giám-đốc Học-chính Trung-kỳ. Valenciot, Giám-đốc Học-chính Nam-kỳ. Pujarnisele Giám-đốc Học-chính Cao-Mên, cùng các ông đốc-học trường Luật, trường Thuốc, hiệu trưởng trường Trung-học Albert Sarraut. Côn quan Giám-đốc Học-chính Ai-lao. Boulé vì đường xa nên chưa sang tới nơi. Ông Pham-Quỳnh, Thượng-thư bộ Giáo-dục, cũng được mời ra dự hội-nghị nầy.

Buổi họp đầu tiên, khai mạc, ông Bertrand có chúc mừng các quan Giám-đốc Học-chính các xứ và tỏ ý lấy làm vui mừng được dịp gần gũi các nhà chuyên coi về việc học để hiểu tình hình học-giới khắp xứ Đông-pháp nầy. Rồi từ buổi chiều thứ hai cho đến hôm qua, hội-nghị chia riêng từ tiểu ban để làm việc.

Theo chương trình nghị-sự thì Hội-nghị năm nay, quan Giám-đốc Học-chính Đông-pháp đưa ra bản mấy vấn-đề sau nầy là quan trọng hơn cả :

1° Xét lại các sách giáo-khoa dùng ở các trường sơ đẳng, trung đẳng cho chỉ Cao-đẳng Đông-pháp, xem có còn thích-nghi cho nhơn-dân Học-chính đang dùng thì cứ dùng, mà hết thì cho in lại. Sách giáo khoa đây là nói chung cả sách Pháp-văn và quốc-ngữ.

2° — Sửa đổi lại chương-trình thi tú-tài bản-xứ, vì cứ hiện-thời, một học-sinh theo học chương-trình thi tú-tài bản-xứ, vừa phải chuyên cả oán học lẫn triết học, nặng hơn học thi tú-tài tây nhiều.

(Việc nầy nhiều người phản nàn đã lâu, nay Hội-nghị Học-chánh đã xét đến ; chương-trình thi tú-tài bổn xứ mà sửa đổi lại cho được ngang với chương-trình thi tú-tài tây, chắc dân chúng hoan nghênh lắm).

3° Làm để dàng cho bọn học-trò từ bực sơ-học lên bực tiểu-học. Nguyên học-sinh bực sơ-học từ lớp dự bị cón học quốc-văn, lúc lên lớp sơ-đẳng đổi học sang Pháp-văn, đang học thứ chữ mấy đột nhiên học sang thứ khác, có phần hơi khó cho học-trò nhỏ ; mà muốn tìm cách nào làm để dàng cho học-trò lúc đang học quốc-văn thay sang học Pháp-văn, cho khỏi có điều bỡ-ngỡ lâu biết.

Ngoài mấy vấn đề kể trên, Hội-nghị còn xét về ít điều tiểu tiết nữa, như giảm nhẹ các kỳ thi về bực sơ-học và định lại các ngày nghỉ ăng năm của các trường v.v.

Những việc đem ra xét đây, mỗi tiểu ban bàn định xong, làm tờ trình để quan Giám-đốc Học-chính Đông-pháp xét lại rồi tùy ý ngài chấm chước và quyết định sau.

Sáng hôm nay, thứ tư, Hội-đồng tư-vấn Học-chánh cũng họp để Hội-nghị trên kia đề hỏi ý kiến về những vấn đề đã đem ra bàn. Quan Võ-hiển Hoà nghị trong Phủ có chán-tương Hội đồng tư-vấn học-chánh, nên sáng hôm nay cũng có đến dự hội-đồng.

Đến sáng thứ sáu, hội đồng tư-vấn lại họp một lần nữa. Còn hội nghị các quan giám-đốc Học-chánh 5 xứ thì họp chừng một tuần lễ mới giải-tán.

D. P.

XỔ SỐ TOMBOLA

Đêm ngày thứ bảy nhằm ngày 15 tây nầy, 4 giờ rưỡi chiều, hội số nhóm tại dinh Xã - Tây đặng xổ số Tombola về cuộc cổ bài-lá.

Cây đèn « pile » dùng xài lúc nào là đúng ?

Bạc-liêu. — Hiện giờ từ thành-thị chí thôn-quê, từ người giàu cho đến kẻ nghèo, đều đua nhau mà xài đèn « pile » khá bộn. Mỗi đêm nơi góc chợ, dài theo đường, mấy buổi cầy, đều thấy có ánh đèn « pile » nhấp-nháng, thậm chí cho đến trời có trăng, cũng thấy có người cầm đèn « pile » nơi tay, hoặc ban ngày xách đèn « pile » rảo ruồng trong chợ. Chẳng khác nào trời nắng có mấy bác mang áo mưa tô lô đi đạo. Nhứt là mấy bác lính và mấy chú lăng thì thường rọi đèn « pile » xáng xả vào mặt người ta một cách rất khiếm nhã.

Như vừa rồi tại chợ Bức-hòa có một cậu trai, cách ăn mặc ra người sang trọng, rọi đèn « pile » vào mặt một cô thiếu-nữ chấp-chỏa 2, 3 lần, đường như khêu ghẹo có bằng hơi điểm. Cô nầy bực tức và không thích cái lối chọc gái theo điệu văn-minh kỳ khôi ấy, nên cô cho cậu ta một mẻ xỏi vô đích đáng. Bị tổ-trác cậu ta tuy sỏ, nhưng cũng còn ráng uống ba tấc lưỡi. Rốt cuộc cậu ta gặp nơ-kê tạc-quái, nên đành thượng-bộ mà quầy đầu rút êm, tránh đi chỗ khác.

Vậy mới tớn, vậy mới thức linh với bài học của cô gái đó. Chẳng những một cậu vậy mà cũng còn nhiều đương chơi nhiều cái « mốt » xài đèn « pile » cũng đề ghét vậy.

HOÀNG-THỊ HỒNG-PHÁT.

ĐỌN XEM

Phụ-trương Văn-chương

TIN trong nước

Namkỳ

SAIGON

CÁCH LƯỜNG GẠT KIỂU MỚI

Ngày 9 Février, có một anh linh pháo thủ tuổi lối 40, vào tiệm may của Phan-bá-Diệp, ở đường Verdun prolongée, xưng mình là người của quan trên sai đi đặc may 800 bộ đồ cho linh pháo-thủ.

Anh linh kia bảo Diệp tính giá cả nhẹ một chút đặng anh ta kiếm huê-hồng. Diệp định mỗi bộ là 1p80 và đòi tiền cọc là 300 đồng a-h linh chịu nhưng bảo Diệp giao cho anh ta 10 ż để mua con niêm dán biên lai mới được.

Diệp ngần ngại quá nên không trao bạc thì anh linh kia bèn dắp Diệp lại thành linh pháo thủ nói để cho ông chủ thương lượng với Diệp. Dọc đường, anh linh tán tụng dử lắm, mà 10 đồng nọ vẫn không bay ra túi của anh Diệp.

Đến thành anh linh bảo Diệp đứng ngoài chờ rồi lỗn vào đi đâu mất. Diệp chờ hoài chờ hầy không thấy anh ta ra nên kiếm một người linh khác hỏi thì người nầy nói có ai sai đi đặc đồ đâu.

Chừng ấy, Diệp mới bắt ngừa, biết mình bị bợm bài lừa gạt đứng chờ mỗi rụng mà còn may không mất 10 đồng.

∴

BẮT ĐẶNG MỘT SÒNG BÀI

Hồm thứ ba 11 Février, sở Mật-thám hay tại nhà khách sạn nọ đường d'Espagne có một sòng bài khá to nên đến khuya lính kín đến lục xoát bắt quả tang

Mấy tay con đỏ là sớp-phơ và lơ xe đò.

Lính túm hết dắc lên xe xã-lách. chừng đó bọn nó mới cống cự lại để thoát thân

Kết cuộc 15 người bị tay chịu tội.

∴

BIENHOA

MỘT BÀ ĐẦM, BỊ BẮN MỘT PHÁT SÚNG.

Ông Garnier, chủ vườn B. T. F. ở Trảng-Bom dắc vợ lên thăm vườn.

Ông có đem theo xe một cây súng nạp bì sẵng. Khi ông rút súng ra thì nuốl đụng con cò, súng nổ một cái dử dội, bà đầm nhào lăn rên siết vì viên đạn bay phủng vào đùi của bà.

Ông Garnier liền chở vợ vào nhà - thương Grail để quan thầy múc đạn ra.

CHOLON

MỘT TÊN THỢ HỚT TÓC XẤU MÁU

Tên khách-trú Quảng-đông Triệu-Đàm hớt tóc ở đường Canton, năm nay lối 35 tuổi.

Giả thế ấy mà đem lòng yêu trộm á-xăm Trăm-Tay, 14 tuổi, nhà ở đường Charles Thomson.

Hôm nọ Triệu - Đàm rủ Trăm-Tay đến tiệm cho anh ta uốn tóc gìm. Khi Trăm-ay lại thì Triệu-Đàm chạy lăn-xăn chào hỏi vui vẻ lắm.

Anh ta uốn tóc, rớ rẩm mặt mày, ngộ nghỉnh lắm sao. da trắng, mỏi son, má núng trái bầu, bao lăn anh ta muốn kề mặt hun cho thỏa thích

Anh ta cố dằn quỉ cáng dục, không thể chịu kham nên bỏng á-xăm, nhát khăn vào miệng, mở khóa động đào.

Xong chuyện, Triệu Đàm buông ra thì Trăm-Tay chạy về thuật lại cho cha mẹ có hay rằng hia Triệu-Đàm làm vậy, vậy... đó

Cha của Trăm-Tay liền đến thưa với cò-bót và đem con cho quan thầy khám-nghiệm

Hiện nay, Triệu - Đàm bị tống giam chờ ngày ra tòa lãnh án.

Dầu dứt dầu cũng cam mà!

∴

BỊ BỐI LẤY BỐ

Anh Lê-văn-Tuất, 26 tuổi, buôn bán lúa ở làng Phú-lâm đậu ghe tại Rạch Lógốm để nghỉ ngơi một đêm chờ khuya theo con nước mà đi cho tiện.

Từ sớm mai tới chiều, phần trời nắng, phần chèo và vất lúa mệt nhọc quá, nên chủ ghe, bạn bè đều đánh một giấc thẳng ông tới sáng

Chừng giựt mình thức dậy, Tuất mới hay hồi hôm bối qua ghe lấy 6 đồng bạc mặt và đồ đạt khác đáng giá 7 đồng.

Tức cho thằng bối ăn ở bất nhơn anh Tuất lật đật nhảy lên bờ chạy lại bót thưa,

Muốn chữa khỏi bệnh
Sốt-rét-cách-nhật và bệnh
SỐT-RÉT-NGÃ-NƯỚC
nên uống thuốc
QUINOFORME
Thuốc-ống, Thuốc-viên và Thuốc-bánh
Chất hóa học độc-nhất đáng ở trong các thuốc-địa Đại-pháp.
Gửi bán ở các hàng thuốc tây.
Laboratoire LACROIX, 37, Rue Pajol, PARIS

TRUNGKỲ

VỀ DỊP TẾT VỪA RỒI ĐỨC-TIÊN CUNG BAN TRẦM VÀ SÁP CHO HỘI PHẬT-GIÁO BẮC-KỲ

Về dịp Tết vừa rồi, đức Tiên cung theo lệ hàng năm, có ban trầm và sápcho các chùa ở Kinh. Năm nay đức Tiên cung cũng ban cho cả hội Phật giáo Bắc-kỳ Hôm vừa rồi, Ngự-tiền văn phòng đã gởi ra cho hội Phật-giả 7. 8 cây sáp và mấy cân trầm của đức Tiên-cung ban cho Nhận được các lễ phẩm đó, hội Phật-giáo trung ương đã cho phân phát đi các chùa mỗi nơi một ít.

∴

LÀM LỄ CẦU PHÚC CHO HOÀNG-TỬ VÀ PHÁT BÁNH, QUẦN ÁO CHO NGƯỜI NGHÈO

Phúthọ. Chi hội Phật-giáo ở tỉnh nầy cũng nhận được trầm và sáp của hội Phật - giáo trung - ương ở Hanoi gởi lên cho, nên các ông trong chi hội đang dự-định đến rằm tháng giêng ta nầy sẽ tổ-chức một lễ rất long trọng tại chùa Thắng sơn. Hôm đó, quan tuần-phủ Bùi-thiện-Cần sẽ diễn thuyết. Đoạn, sẽ làm lễ cầu phúc cho Hoàn-tử Bảo-Long mới đản-đình, có bang đông-nữ ngót 30 cô bê đọc kinh.

Cũng hôm ấy, các ông trong chi hội Phật-giáo còn làm thêm một việc nghĩa nữa là phát quần áo và bánh trái cho những người nghèo khổ.

D. P.

∴

Bắc-kỳ

HAI TÊN CƯỚP BỊ ĐÁNH TRỌNG THƯƠNG VÀ BỊ BẮT NGAY KHI GIÁP CHIẾN VỚI SỰ CHỦ

Bắc-ninh. Tại xã Tiên-thượng, huyện Yên-phong nhà Trần-văn-Mạo, đêm hôm 31 janvier 1936 bị bọn gian vào cướp Quân gian chừng 10 đứa, mới vào nhà, sự chủ đã biết, một mặt họp người nhà vào chống cự cùng quân cướp, một mặt kêu làng cứu. Bởi vậy, tuần phiên nghe tiếng kêu ra đình nổi trống ngũ liên, dân làng họp nhau đổ đến cứu. nhà Trần-v Mạc, nhờ vậy trong đánh ra, ngoài đánh vào, quân cướp đại bại bỏ chạy.

Trong khi giáp chiến dân làng có đánh bị thương được hai tên cướp và bắt được. Sau khi đã dẹp yên được đám cướp lập tức lý dịch phi trình ông huyện Yên-phong.

Được tin báo, ông huyện và lục sự về làm biên bản. Xét ra hai tên cướp bị bắt đều là người trong xã Tiêu-thượng ấy cả, một tên là Bạch và một tên là Lê.

Tên Lê bị đánh trọng thương, nên ông huyện cho đưa ngay lên trình quan chánh án và để cho đưa va nhà thương điều-trị.

Ở tòa án, Lê có khai va không đi ăn cướp, chỉ vì lý trưởng thù ghét nên bắt đánh trói và vu cho đi ăn cướp. Nhưng chắc chỉ là lời Lê bịa đặt để mong gỡ tội.

D. P.

Vì sao nên dùng
Savon VIỆT-NAM?

Hiệu savon Việt-Nam ra đời đã được ba năm công chúng đều nhận thứ savon Việt-Nam tốt hơn các thứ savon khác của Ấn-độ qui làm ra. Ít lâu người mới rằng savon Việt-Nam còn tốt hơn savon Marseille là khác. Từ hai năm nay savon Việt-Nam đem qua bán ở Madagascar và Réunion và ai cũng đều hoan nghênh savon Việt-Nam. Tại sao mà savon Việt-Nam tốt như vậy? Ấy là tại mấy cớ sau nầy

1° — Hãng savon Việt-Nam dùng toàn đồ thượng phẩm mà nấu savon như dầu, tách vấu vân.

2° — Savon Việt-Nam phải nấu một tuần lễ mới thành savon và khi nấu rồi lọc lại lấy savon ra (savon épuré) nên trong savon không còn tách (vật soude caustique) nó làm hư y phục, vàng y phục.

3° — Thợ savon Việt-Nam toàn là người có học sách nấu bào Marseille.

4° Savon Việt-Nam nấu rồi để lâu mới bán, nên savon thiệt cứng, giặt ít bọt còn mỏng cũng dùng được.

Tại những cớ nầy mà savon Việt-Nam tốt hơn các thứ savon khác.

Savon Việt-Nam nấu công phu nhiều nên mới thành vật tốt, không phải như nhiều hiệu ở lấy dầu dừa với tách khuấy ra chừng một giờ thành savon (ấy là savon sống) đem ra bán rồi ai nói rằng cũng tốt như savon Việt-Nam

Phải coi chừng savon sống nầy, vì giặt nó hay ăn tay và hư y phục, giặt nó nhớt tay và thứ nhứt là savon rẩy hao hơn savon Việt-Nam nhiều lắm.

Xin đồng-bào có mua savon thì kiếm cho được savon Việt-Nam mà mua vì là một vật qui báu của nước nhà. Phải coi có chữ quốc-ngữ và chữ tên để hiệu savon Việt-Nam và có hình nữ-nữ Việt-Nam rõ ràng

Hãng savon Việt-Nam dùng trên 350 thầy thợ, các ngài dùng savon Việt Nam là giúp ích cho đồng-bào đó.

Giá savon Việt-Nam cũng rẻ như mấy thứ khác, không mắc hơn mà lại ích lợi cho các ngài.

Nay kính cáo

Chủ hãng savon VIỆT-NAM

QUÍ BÀ, QUÍ CÔ,
muốn tóc cho mướt và khỏi rụng
nên xức dầu
Pétrole HAHN
chế theo cách vệ sanh và rất thơm

HỎI MUA CHỖ NÀO CŨNG CÓ
RƯỢU "DUBONNET"
ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN
Compagnie Optorg. — ROBIN

Jeudi 13-2-36 — TIỂU-THUYẾT số 231

紅 蓮 寺

Giang tả tiểu thuyết

火燒紅蓮寺

Hỏa thiêu Hồng-liên tự

Nguyễn-Chánh-Sắt : dịch thuật

Hồi thứ hai mươi bảy

Quang-Minh đi đêm nơi Quế-lâm-đạo-

Tri-viễn uống rượu tại Nhạc-dương-lâu.

(Tiếp theo)

Nguyên cái thành danh ba chữ Nhạc-dương-lâu nầy vốn là một chỗ danh-thắng từ xưa đến nay, những người mà thuở nay chưa từng đến được chỗ lầu ấy, hễ nghe tới cái thành danh như thế kia thì hẳn ắt không có người nào mà chẳng tưởng rằng đó là một tòa lầu cao lớn nguy nga lộng lẫy hẳn hòi ; chớ kỳ thiệt là cũng như một chỗ lầu tầm thường vậy thôi, chớ chẳng có chi lạ.

Duy có cái địa-thế của nó ở tại phía Nam-Môn thành Nhạc-Châu thì cao hơn các nơi khác đứng dựa lang-can trên lầu mà ngó mông ra xa hơn 8 trăm dặm, vẫn thấy sờ sờ ở trước mắt một dãy núi xanh với một dòng nước biếc một động đình-hồ, san thủy rất hữu tình phong - cảnh thiệt là ngoạn mục. Chỉ có bao nhiêu đấy là vui; còn ngoài ra thì chẳng có chi cho lạ.

Ngặt vì cái tánh chất của người Trung quốc thuở nay, họ ít hay biết bảo tồn cổ-tích; cho nên những dân ở chung quanh theo lối dưới chơn lầu, trong mười người là hết 9 người cùng khổ lắm ăn lam lụ, kẻ nuôi heo người nuôi vịt nuôi gà, thả lang ra, đái ỉa cùng đường, làm cho ở dưới chơn lầu, thành ra như một chỗ chuồng nuôi súc-vật, dơ dáy vô cùng.

Lại thêm những phường chài lưới tại Nhạc - Châu, cũng ở lẫn quẫn theo lối đó, một năm là 4 mùa, mùi cá tanh hôi, không sao chịu nổi, bọn ấy nó ở bao chung quanh theo Nhạc - dương - lâu. Vì vậy mà người trong bốn xứ thiệt cũng ít ai còn lên lầu mà du ngoạn gì nữa được. Gần một bên lầu ấy tuy có 2 cái quán, bán đồ rượu trà bánh trái song những khách du-lịch đã thưa thớt thì bề buôn bán lại càng lãnh đạm.

Ngày ấy Tri viễn Thiên-sư đắc Châu Phục đi thăng lên Nhạc-dương-lâu, lên tột hết mấy từng lầu trên cao chót vót mà du lãm một hồi, rồi mới tìm chỗ bán rượu.

Châu-Phục thấy một cái quán rượu có treo một tấm chiêu bài, đề 7 chữ lớn như vầy : « XUÂN SẮC MÃN GIANG LÂU TỬU QUÁN ». Liền chỉ cho Tri-viễn Thiền-sư xem.

Tri-viễn gật đầu rồi nói rằng: Mầy con hãy coi cái lão thủ-quỹ, lão đường ngồi tại chỗ trưởng phòng mà ngủ gục ở đó, thấy vậy thì ta đủ biết ít có người đến đó ăn uống cho lắm rồi. Nhưng cũng không sao, thầy trò ta cứ việc đến đó ăn uống chơi một hồi giầm chẳng hại gì. »

Thầy trò hai người bèn dắc nhau vào chỗ tửu quán, thấy hơn vài chục cái bàn, song bàn nào cũng trống lỗng, chẳng có khách nào ăn uống chi cả. Còn tên tiểu-nhị trong quán, khi nghe thang lầu có tiếng khua động, thì chạy là có khách đến quán, vội vàng lại chỗ cửa thang để hầu nghinh tiếp. Chừng coi lại, té ra là hai ông Hòa-thượng Du-phương, trong bụng vẫn đã phát rầu, song cũng gắng gượng tươi cười. Dắc hai người đến chỗ một cái bàn đầu hết, là chỗ ngồi mông ra Động-đình-hồ tỏ rõ.

Tri-viễn liền bảo tên tiểu-nhị dọn rượu cùng đồ ăn uống rượu ra, hai thầy trò ngồi lại vừa ăn uống vừa ngó mông ra hồ, để xem những thuyền qua lại nơi hồ

Vừa uống được ít chén, bỗng thấy có ba người khách

Lối văn trào tiếu

Lối văn này là dùng lời êm điệu mà có giọng xâm-xỉa, nhạo cười; chủ ý của văn-sĩ trái hẳn với lời mình thốt ra, tỉ như thốt lời khen mà thật sự thì chê.

VÍ DỤ :

1.— Nàng Kiều nói xâm Hoạn thơ như vầy :

Thoát trông nàng đã chào thưa,
Tiểu-thơ cũng có hậy giờ đến đây.
Đàn-bà đề có mấy tay,
Đời xưa mấy mặt đời nay mấy gan.
Dễ dàng là thói hồng nhan,
Càng cay nghiệt lắm, càng oan trái nhiều.

Tuy mang - Kiều nói đỡ cho Hoạn-thơ rằng : Hoạn-thơ là Đàn-bà, nên không khỏi tánh-ghen, song cái tiếng nói đỡ đó chua cay biết mấy.

∴

2.— Trong bài văn tế Lão say rượu có mấy lời trào tiếu nầy :

Ôi ! tươi máu tửu cúc.
Háo sắc nhơn hòe !
Sao nỡ liều thân như thế ?
Làm chi uống mạng rừa hề?
Thảm thay vài hớp nước trong.
Ngã thẳng cổ, không phương cụ cựa.
Thương bởi một khe suối dục,
Năm chơi cá, chẳng chút ngoa-ngoe.
Nhà cửa đây, chiếu giường đây.
Phiền chi nên gởi xác chốn lạnh lùng?
Hay là bởi ức tình bối chưa phỉ ?
Vợ con đó, láng giềng đó,
Sao chẳng vội đưa tin hầu cấp cứu ?
Hay là vì khao cỗ dối không nghe ? »

Người say rượu nầy té xuống khe mà chết, mấy tiếng thương xót than van trên đây chua cay lắm nhỉ, không có câu nào là không có giọng trào tiếu.

∴

3.— Nhà văn sĩ kia cười nhạo mấy thầy phù-thủy như vầy :

Thầy tu phá ngục độ hồn,
Té ra độ khẩu cho ngon xôi chè !
Nghĩ thầy phép tắc mới ghê !
Ngục-ưa-trời đặt, tính bề phá tan ?
Các thầy phá ngục hằng ngày !
Thương thân Diêm-đe đắp xây cả đời !»

Đôi khi người ta dùng câu văn trào tiếu, dặng êm điệu cầm tình bạo nhiệt bề trong ; người ta giả bộ cười mơn khen tặng, chớ thật sự thì trong lòng hờn giận ưu sầu . . .

..

Khi gia-đình cho Hoạn-thơ hay Thúc-sanh đã có Tiểu thiếp, thì nàng giận dử, song nàng dằn lành nóng, và giả-bộ nói với Gia-đình như vầy :

Gớm thay thêu dệt, ra lòng trêu-ngươi !
Chồng ta nào phải như ai,
Đều nầy hằn miệng những người thị phi ! »

Lại khi Thúc - Sanh về thăm Hoạn-thơ, thì chàng giả bộ mến thương Hoạn-thơ lắm, dường như chàng không có chia sót ái-tình cho ai, thế mà Hoạn-thơ đã thấu tin rồi, nàng có lòng giận ghen hết sức, song bề ngoài thì nàng tỏ mặt vui mà nói :

Rằng: « trong ngọc đã vàng, thau.
Mười phần ta đã tin nhau cả mười.
Khen cho những miệng đông dài.
Bướm ong lại đặt những lời nọ kia ?
Thiếp dù vụng chẳng hay suy.
Đã dơ bụng nghĩ lại bia miệng người.

Lối văn phúng báng

Đôi khi lời - trào-tiếu lộ tâm tánh giận ghét ra ngoài và dùng tiếng chua cay mà nhạo báng, khinh miệt kẻ khác, khi ấy người ta gọi là phép phúng-báng nghĩa là phép dùng lời bóng bẩy mà nhạo báng chê bai.

VÍ DỤ :

Ông Lê-Dương nhạo báng kẻ vô-loại, lời biếng như vầy:

Những cái thứ mặt dày mày dạn.
Ở trong trần không đáng con người,
Nhờ mấy dần tuốt đi đời,
Hoặc là trả hắc cho trời cũng xong,
Còn một mớ « đóng sông ăn bám»
Chỉ làm cho hôi hám cối, nầy.
Muốn ngán nhờ cậy nơi mày
Đem đi cho hết, ta rày cám ơn.
(Bài thơ tết).

« *Viết-văn qui tiếc* »
SONG-BÌNH THUẬT.

HỒN THƠ

NHÀ NGHÈO ĐỰA ÔNG TÁO

Vợ

Tết nhựt hôm nay đã đến rồi,
Hãm ba ông Táo về chầu trời.
Lễ chi đặng sắm xôi chè nước ?
Làm ơn đưa ông khấn ít lời.

Chồng

Cảnh nghèo sa sút vợ chồng ta,
Bệnh hoạn triền-miên nợ lại đa.
Trách Biếu chớ pào ai trách thiếu.
Hoa tươi nước lã cũng xong mà.

Đồng khấn

Ông ôi ! ông có về chầu trời,
Xin cậy ông tâu giúp ít lời.
Thất nghiệp, đói đau, bị hiếp bức.
Ma nghèo khuấy mãi chẳng nào thôi.

Ông táo đáp

Bảo cho: Thất nghiệp, nghề chưa tinh.
Bệnh hoạn vì không giữ vệ sinh
Bị hiếp bởi người con yếu nhát.
Nghèo vì sóc vọng bỏ, không gin.

L. ch Trân

∴

MỪNG QUAN CHỦ QUẬN GIARAI VINH-THĂNG BỐC-PHỦ-SỨ

Long quận 1 Đàn-văn kinh it hàng
Mừng quan Bốc phủ mới vinh thăng
Tước quờn đã tột đường dung rỉ.
Tài đức : thêm cao phận rỡ ràng,
Lộc nước sẵn đành trên Châu-phủ,
Phước nhà rạng vẻ khắp dân gian.
Tân danh trăm dặm nêu tên tuổi.
Liêm chánh hòa lành quan xứng quan.

Đồng nhân Thi-Đàn
Camau

∴

ĐỒNG THIÊN HOÀI HỮU
(Kỳ đề Kim-Thinh)

Cách bạn tri âm rượu tự bồng,
Hà qua thu mãn lại sang đông.
Sương sa đề thổ đôi hàng lụy,
Rượu nhắp cùng say một chữ dông
Mai trước cặng tình chưa phỉ dạ
Hà tòng gặp tết đề sớn lòng.
Nước non tuy cách ngàn muôn dặm.
Nhưng cuộc trùng phùng vẫn ước mong.

Minh-Trí

∴

KỶ GIỖ LỆ-TRUNG-HẦNG TIỀN-SANH

Văn tự mừng thăm đã bén duyên,
Tuy chưa đồng hội cũng đồng thuyền.
Trông xanh mới tỏ câu thi phú.
Trường đỏ thêm nhiều bạn bút nghiên.
Ngàn dặm mong cho vui một cửa
Trăm năm thôi mới phỉ mười nguyền.
Muốn đem lòng gởi tri âm ấy,
Phải mượn luật đường thảo mấy thiên.

Linh-Chi

DÂY BĂNG
Cho các Viên-Quan

Bổn-hiệu có tiếp đặng bên Pháp mới gởi sang các thứ dây băng (*rubans*) cho viên-quan như Bốc-phủ, Phủ, Huyện, Cai-tổng hạng-nhứt, hạng-nhì, hạng-ba, Hội-đồng địa-hạt, và Ban-biện Phó-tổng.

Vì mỗi thứ có vài ba cái mà thôi nên Bổn-hiệu xin các quí ngài nào có cần dùng thì viết thơ liền cho Bổn-hiệu mà hỏi giá, Bổn-hiệu sẽ hồi ám cho qui ngài biết.

Nếu chậm trễ Bổn-hiệu bán hết thời phải đợi cả năm bảy tháng nữa bên Pháp mới có gởi qua thêm.

Xin qui ngài lưu ý

Imprimerie de l'Union.
NGUYỄN-VĂN-CỦA
57, *rue Lucien Massard*
SAIGON

Camau trước kia là Quản Longxuyên

ĐÓA HOA HƯỞNG (1)

Một đóa hoa tươi sắc đỏ hường,
Bẻ vào để đó nực mùi hương.
Nhụy vàng đã tỏ tay cao sẽ,
Cánh thắm thơa gì mà mỹ nương.
Các tiên nỡ đã trăng giỡ lánh,
Tường đông chi để bướm ong chường.
Duyên may gặp gỡ làng thơ thường.
Tri kỷ cùng nhau mấy luật đường.

V. B. V. X.

∴

HỌA BÀI MỪNG QUAN QUẢN LÊ-VĂN-BÁ
(Văn của ông Đàn Bacliêu)

Vì nước : vì dân nghĩa vụ tròn,
Bên gin tấc đạ chẳng phai son
Đời ca trăm dặm còn rơi dấu.
Bia miệng ngàn năm vốn chẳng mòn.
Châu-Phố một vùng sao phước sáng.
Đào-Thành bốn mặt vẻ xuân non.
Ơn trên vỗ lộ danh thêm rạng,
Vì nước : vì dân nghĩa vụ tròn.

Nguyễn đức-Dung
Vĩ Bacliêu

∴

ĐỒNG-THIÊN

Đông về bà thanh chẳng bao lâu,
Cảnh vật tiêu-sơ vẻ ủ sầu.
Cảnh bà điểm sương trong tợ ngọc,
Đóa mai gợi tuyết sáng dường châu.
Trông về phương bắc buồn - hiu một,
Ngảnh lại non tây bạc-phếu đâu.
Ngoan bắc lạnh - ùng rong trước án,
Ấm êm đãi các khách công hầu.

Vĩnh-Xuân

..

MÙA ĐÔNG

Ngon gió đông, thổi lạnh-lùng,
Dây dẻ đông ruộng lúa đơm bông.
Trăng-phao cảnh thăm mài phà tuyết,
Xanh biếc tùng-xoa bá lần tông.
Nai ngọc vẫn trời cao vời-vợi,
Rùn châu cửa cá: phủ song-song.
Hỏi người trường gấm hay chăng nhỉ,
Phơi cật nội Sân một đám nông.

Kim-Tong
Bacliêu

∴

CON NGỰA
(Hàng vần rưm)

Trông thấy xe xa tiếng bi rùm
Ấy là ngựa sải bụi tùm-lum.
Ra tài kiệu tế câu đầu phụng,
Gặp nước đua tranh bổ vó hum.
Khớp bạc rang-người mang phòng-nhành,
Lạc đồng rồn rằng đinh chùm nhum.
Đến khi trận mạc cung binh tướng,
Khó nhọc bao phen cũng giúp giùm.

Vĩnh-Xuân

(1) Nhân hôm rồi có người bạn Mão chơi V. B. V. X. lấy cắm hoa hường, bảo lấy đề làm đề, phải ba vần hường. M. M. Vĩnh - Xuân phá thừa, Nguyễn-Tức-Dung trang, Linh-Chi hồi-hận, giải-phúc-Tiên thúc kết. Nên chi bài nầy vần là một bài liên cú.

HỌA BÀI CÔ THÔN NỮ C.L.

I

Sử quân tử nọ đi đâu chơn,
Cô nữ trinh nầy khéo giữ dương
Chớ để thụ-lem màu bạch-ngọc,
Khuyên đừng sanh lành vẻ hồng-đơn.
Ngọt ngào xin nếm mùi cam thảo,
Thua chác mảng chi vọng tên nhơn
Liên nhục liên kiêu cần lượng đúng,
Của sao cung quế bóng nga rờn

II

Cùng nhau xa lạ lẽ đâu chơn,
Khuyên bạn lòng thơ giữ đẹp dương
Chớ vội non thề cùng biển lạn.
Chỉ nghe gió kép với mưa đơn.
Treo gương tự đức trang hiền phụ.
Ghi chữ tam tòng sách thánh nhơn.
Khó kiếm vườn xuân chờ giá ngọc,
Hà nên ong bướm tới chơn-rờn.

III

Văn khó làng văn vốn chẳng chơn,
Đôi bài đáp họa gợi là đương.
Lửa hương chắc cũng khi nồng đượm.
Bỗ liễu lo gì phận kép đơn,
Thơ lá vì chăm tay kết-sĩ.
Chữ trinh không thẹn mặt giai-nhơn.
Mấy lời khuyên nhủ có nên hỉ?
Chớ để ong qua bướm lại rờn.

Nguyễn-đức-Dung
Vĩ Bacliêu

∴

KỶ GIÁ CÔ THÔN NỮ C. L.

I

Tâm người chung gối những cầu-xưa.
Thôn nữ có ai vuốt giận hờn.
Bỗ-liễu sẽ đầu duyên linh lắng,
Bích-mai chi để tiếng lơn bơn.
Khóa phòng xuân sắc, cho âu-yếm,
Kín cửa tương cao, mưa rập-rờn.
Mai một, một mai, mai mỗ nữa,
Câu cho gặp phước khách lương-nhơn.

II

Câu cho gặp phước khách lương-nhơn,
Mưa gió bỗ hồi sự kép đơn.
Trách bác Linh-Chi tình quá tệ,
Làm cô Thôn-nữ thu ế không trơn.
Văn-chương nếu chẳng khuây lòng bạn.
Cầm-sắt e cho trễ nhịp đờn.
Tơ lảo rồi đây may nhờ lại,
Xe giây thắng-xích mặc tan-tơn.

Nam-Văn

∴

CUỘC CỜ ĐÊN

Họa đăng rực rỡ ngó xa bằng,
Ánh chói trời mây vẻ một lằng.
Hạ thủ đề loài bong rất khéo,
Thượng cầm nhiều thứ cảnh đương sáng
Muốn đều cơ xảo lằng xăng đẹp.
Trăm mòn tài năng lớp chớp giăng.
Mỗi mỗi trong hoa đèn ánh sáng.
Phát minh thầm gẫm tỉ ai ăn.

(1) Bài nầy mới cầu cờ một vị thuốc bắc.

LỄ LẠC THÀNH NHÀ HỘI
THỦ-ĐỨC

Thung dung đảo rảo thao lòng quan.
Lễ đề nung chung chúc về vang!
Lá phố bên trên đèn lảng nháng,
Nhà chà khoé mắt kẻ trang lang.
Lầu xây tay áo trao tao nhã.
Lớp đắp xe ghe rộng rang.
Quán bán siêng chiêng, lên bánh cánh,
Nhà trà thiết tiệc việc đăng hoàn.

Tâm-Đức.

∴

Lạc thành công sở hội phương cương.
Phú-đức tài danh nượp nượp đường.
Nó nức phiên ba tay hảo hớn,
Dập dìu xe ngựa khách văn-chương.
Nam nhi tế chỉnh xem càng mến,
Thục nữ vòng quanh thấy đề thương.
Tính cảnh lăng xăng ai nấy biết,
Ước ao sao đặng mỗi năm thường.

∴

Ngựa biết ngựa, voi biết voi,
Văn-chương Phú-đức đã ra mòi,
Ngọc châu có bụi gương càng rạng
Tòng bá đông thiên tiết chẳng côi
Công sở dựng nên danh bủa khắp
Lạc thành lễ chức lồng hằng rơi,
Điểm tô thạch cảnh hòa non nước
Rực rỡ nhà Nam đáng mấy thời

Đào-thinh-Hương.

∴

HỌA VẬN

Lễ mừng nhà việc mới thăng công
Phú-đức Hương thôn thấy đẹp lòng
Nông sĩ rất mông nền đức giáo
Công thương cốn đợi lối nhơn phong
Phất phơ trước ngõ cờ ba sắc
Nào nức trên bàn rượu mấy chung
Thị tỉnh Ngã-tư thêm vẻ sáng
Cam đường dưới bóng có ai trông.

Nguyễn-tử Minh.
Medecin sino Annamite à Ngã-tư(N.L.)

∴

HỌA VẬN

Khen làng tổ-chức khéo dày công
Phú-đức nha-môn thấy đẹp lòng
Xếp đặt lạc thành nên khánh cuộc
Phô bày nghiêm nghị được oai phong.
Ngã-tư hoàn cảnh trong-lai hộp,
Sông lộ Bình-long tấn bộ chung
Nhà học đèn hoa loà nét bút.
Văn tài thi sĩ đoạt giải trông.

Trần-long-Phước.

∴

HỤU THỀ

Nha-môn Phú-đức đẹp xinh thay
Thiết cuộc nghiêm trang ngó rất oai.
Trước ấn người xe hai rẽo chạy,
Sau dinh lầu phố bốn phương hay
Ngọn cờ chào khách đơm đơm phất,
Khói pháo nghinh quan luôn luôn bay.
Vui cảnh lạc thành Thái-Phú nượp,
Hoa đăng ca vỗ suốt đêm ngày

Bá-Nhẫn.

Phú-đức công môn mới lạc thành.
Đắp đều nữ-tổ với nam thành
Văn tài thi phú nghe tao nhã,
Võ sĩ thi tràng đoái liệt oanh.
Nhật thổ tương bừng kèn trống rập.
Cá nam thâm thúy sắc cầm thanh
Trương tiên [illegible] vẽ [illegible] không phương tả,
Mỗi mi khiu xem mắt ứng xanh.

Trần-long-Phước.
Ban-biện Bình-Long

∴

CUỘC ĐỐT PHÁO BÔNG

Ngọn lửa nhiệt thành xét quá cao,
Đỏ lè thứ pháo tỏa như sao.
Đỗ mâu xanh đỏ rơi chân bột.
Tô rạng nhà công có nông nào?

Bá-Nhẫn

∴

Hôm bữa hai mươi lễ lạc thành
Nhà công Phú đức dọn thêm xinh.
Vẻ đường phấp phới cờ tam sắc
Trước cảnh phô trương những khách tình.
Tiếng nhạc thâm trầm luôn trợ hứng
Hơi men bay tỏa khách đều kinh.
Trò bay cảnh đẹp. ngoài nôn dạ.
Ba bữa vui say lễ lạc thành.

Đào-thinh-Hương

CUỘC ĐUA NGỰA GIẤY

Bày trò đua ngựa mới buồn cho.
Ngựa có hai chơn lại bốn gió.
Người ở cao trên cười hỉ hả,
Kẻ chung lòn cúi chạy quanh co.
Tập làm thú vật quen chuyên chế,
Bày chuyện sai ra mất tự do.
Trong cuộc vui vẻ vang bao thế mớ,
Bày trò đua thú mới buồn cho!

Bá-Nhẫn

CHỐNG GIÀ VỢ TRẺ
(Điệp văn Đoàn-tử-Khoan)

Thưa bác bác sao chẳng xét cả ?
Vợ còn non nhẽo bác thì già.
Có Tiên nét mặt trong như ngọc,
Lão Trượng hàm râu trắng tợ ngà.
Đi đứng tuy đeo không xứng kép,
Tới lui vị ổng phải kêu bà.
Ba sanh nợ ấy in đã lẹu,
Lũi-thũi quên xem bóng ác là.

Võ-văn-Ân

∴

THƯỜNG NỢ

Nợ lánh nợ mình lẽ cố nhiên,
Hay là kiếp trước nặng tiền-khiên?
Tiền lời tháng trót âu lo trả !
Bạc vốn năm ngoái vẫn đề nguyên.
Bạc cứ làm thinh tưởng léo hánh,
Mình cam chịu thiệt luôn đeo phiền?
Thấy lay nên nỗi thói lo thế,
Mới rỗ lòng người lắm đảo điên.

Cảnh-Tình

HỤU THỀ

Nhà công Phú-đức mới hoàn công
Mãng đặng tin vui rất toại lòng.
Hương chánh đã rằng nền quốc chánh.
Nhơn phong lần kịp đến dân phong
Trên nhờ ơn cả trôn sau trước
Dưới đẹp đạ người vẹn thỉ chung
Phú-đức từ đây ngày một sáng,
Nhơn khương vật phụ thỏa tình trông.

Lê-minh-Cảnh chủ quận Chợ-mới, nguyên chủ đệ nhứt quận Vinh-long

HỌA NGUYÊN VẬN

Nền công Phú-đức dựng nên công
Quí vị quan dân rất thoả lòng.
Phép luật tỏ đây bền thế lực.
Nam phương rày đã vững khai phong.
Đề huề đoàn tụ thơm lây khắp.
Nô nức tân thành đẹp vẻ chung.
Nhờ lượng trên đời thạnh vượng,
Quan giai lần bước có ngày trông,

Trần-long-Phước,
ban-biện tỉnh Bình-long

CHOCOLAT NESTLÉ

Chẳng những là đồ để tráng miệng quí, mà nó cũng là một món ăn bổ khỏe.

Chocolat NESTLÉ

Parfums Forvil
ET
Dentifrices du Docteur PIERRE

Dầu thơm
phấn thơm
dầu xức tóc
Crème
Brillantine

5 FLEURS

Savons thơm
rửa mặt
Nước súc răng
nước súc miệng

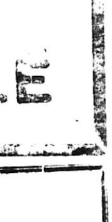

Đại-lý độc-quyền
C. HUCHET
Indochine — Import
48-46, Rue Pellerin — SAIGON

CLINIQUE MÉDICALE
Góc đường Mayer và Albert 1er, tại DAKAO (Saigon)
Téléphone: n° 255

DOCTEUR **PHAN-TẤN-THIỆT**

Ex-assistant en dermato-syphilligraphie à l'Hôpital St-Louis Paris
Ancien médecin attaché aux services de Dermo-vénéréologie créés par le Ministère de l'hygiène pour la lutte antivénérienne

Có phòng coi bịnh giá rẻ và khoảng thương hạng mát mẻ êm tịnh. Có nơi để thử máu, đờm nước tiểu, nước ở sát trường bằng biểu hiệu-vi... Có chỗ riêng để rọi điện (radio 6 ampères) và 42 chỗ bịnh riêng quang tuyến (darsonval section, ondes courtes) [illegible] đem chung, bịnh lao hầu bịnh [illegible]

MANUFACTURE DE CHAUSSURES DE LUXE ET CAOUTCHOUCS
Société d'Exploitation des Etablissements
BROSSARD MOPIN
Kể nghiện
Sáng lập từ năm 1909
số 3 đường Lucien Lacouture
CHODUI SAIGON

Marque déposée

Gạch bông tốt thượng hạng, nhiều kiểu mới rất xinh đẹp làm bằng Xi-măn đủ thứ màu và các vật dụng đều ở Pháp-quốc lại. Xin mời quí vị đến xem, kiểu gạch bông mới bày; đẹp lắm. Giá bán hạ xuống rất nhiệu. Xin viết thơ hỏi bản giá mới Bổn-hiệu sẽ gởi cho.

Dây-thép đề tắt:
(Adresse télégraphique:)
MARACAMO — SAIGON

VÔ RA THONG THẢ
hãng ở đường L. Lacouture. — Chodui.
gần trại lính tập Ô-ma.

PHÒNG COI MẠCH
NGUYỄN-VĂN-KHẢI
Lương-y bổn quốc tri sĩ
Médecin libre
GIỜ COI MẠCH:
Sớm mai: từ 7 h. đến 10 h.
Chiều: „ „ từ 15 h. đến 18 h.
38, Route provinciale 15
(Gần gare xe điện) GIADỊNH

Reliure dorure cartonnage
NGUYỄN-PHÚ-HỮU
Đóng sách khéo
làm hộp giấy
in chữ vàng
120-122, rue Bonnard — SAIGON

MỸ NHƠN VIỆN

Madeleine

Nước hoa phẩm sắp thượng hảo hạng

SỬA SẮC ĐẸP
ĐÁNH THỚ THỊT
SẠN SỌC BÀN
TAY BÀN CHƠN
TẮM BẰNG CHẤT
PARAFFINE
Được sẽ nhà đồng được

40, đại lộ Bonard, Saigon

Có bằng cấp của Mỹ Nhơn Viện KLYTIA
62, Place Vendôme, Paris

Thưa quí bà quí cô,

Tôi lấy làm hân hạnh trình quí bà quí cô biết rằng tôi mới mở một Mỹ-Nhơn Viện tại 46 phố Bonard.

Được chỗ thị-tứ nhà cửa lại trang hoàng rất lịch sự, chắc quí bà quí cô sẽ vừa lòng.

Bổn thân tôi đương sửa sắc đẹp còn việc sạn sọc tay chơn thì đã có người giúp việc thạo dưới quyền trông nom của tôi.

Có chỗ sắp đặt riêng để làm cho ốm bớt bằng cách đánh thớ thịt và tắm chất paraffine.

Xin quí bà quí cô chiếu cố, đến viếng Mỹ-Nhơn Viện thì tôi rất hoan nghênh.

Nay kính
MADELEINE EDI

Một phong khán bịnh cho phụ-nữ

Chẳng tôi lấy làm vui lòng mà hay rằng bà Lương-Y Tấn-Sĩ Henriette Bài, tức là bà Trung-Sư Vương-quang Nhường mới mở một phòng khán bịnh tại biệt xá đường Testard số nhà 96 (nhà cũ của Chưởng Khế Mathieu ở góc đường Barbet và Testard sau Trường Bản-Quốc (Lycée Chasseloup Laubat) ba chuyên về bịnh đàn-bà và thai sản.

Coi mạch thì sớm mai từ 10 giờ rưỡi đến 12 giờ, còn chiều thì từ 2 giờ rưỡi đến 5 giờ.

Chẳng tôi lấy làm mừng cho phụ-nữ ta từ đây sẽ đặng mời vị Y-Khoa Tấn-Sĩ đàn-bà, để săn sóc cần lắc đau 5m hoặc chỉ bảo cho trong việc thai nghén.

Ai có gặp Bà Đốc-tơ Henriette Bài thì biết bà là người lanh tính rất nơi nể hiệp. Bà sẽ đem các lành tối ấy mà đối đãi cho thân-chủ của Bà.

Một cơ hội may mắn ít có

Nhơn dịp Chánh-phủ bỏ thuế rượu trắng và hạ giá thuế nhập cảng nhiều thứ thuốc bảo. *NHỊ-THIÊN ĐƯỜNG* chúng tôi cũng vì sự ích-lợi cho các thân chủ thích uống ba thứ thuốc rượu:

1° — Vệ sanh dược tửu,
2° — Khử phong bá-bổ dược tửu,
3° — Phong-thấp trật-đã dược tửu,

Nên chúng tôi hạ giá rất nhẹ như dưới đây:

1° — Vệ sanh dược tửu:
Ve lớn khi trước bán... 1$20, bây giờ còn... 1$00
Ve nhỏ — 0.25 — 0.20

2° — Khử-phong bá-bổ dược tửu:
Ve lớn khi trước bán... 0$80, bây giờ còn... 0.60
Ve nhỏ — 0.40 — 0.30

3° — Phong-thấp trật-đã dược tửu:
Ve lớn khi trước bán... 0$80, bây giờ còn... 0$60
Ve nhỏ — 0.40 — 0.30

Ba thứ thuốc rượu này, bổn đường bào chế theo phép y học rất kỹ càng. Hễ uống vào thì thấy công hiệu mau mắn lẹ làn lắm. Ai ai có uống rồi cũng đều công nhận là hay hơn các thứ rượu thuốc của hiệu khác bá bội.

Thiết tưởng của quí mà giá lại rẻ, thì quí ông quí bà cũng nên mua để sẵn trong nhà mà dùng, hoặc đem ra đãi khách càng tốt vậy.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
47, Rue de Canton, 47 — CHOLON

Ai muốn dùng thuốc Tây mới, tốt hạng nhứt?
Ai muốn có người bào-chế thiệt kỹ càng, các ton thuốc của các quan Đốc-tơ?

VẬY XIN MỜI QUÍ VỊ ĐẾN TẠI:

PHARMACIE FRANCO-ASIATIQUE
PHÁP-Á DƯỢC-PHÒNG
RUE DES MARINS, 219 — CHOLON

Tại đó sẽ có ông PHẠM-HỮU-HẠNH như hàng Bảo-chế-sư, tiếp rước qui vị một cách mau-mắn và vui-vẻ.

Thuốc mới và tốt nhứt-hạng, giá lại rẻ.

Qui vị ở Lục-Tỉnh gởi thơ đến mua thuốc, thì chúng tôi sẵn lòng thi hành, giá thuốc tính sụt mười phần lại khỏi tính tiền cước-phí.

Dầu Cô-là mới
TÊN LÀ
PHẬT-LINH-DẦU hay là DẦU BÔ-DÀ
Hộp thiết nhỏ . . . . . 0$10
Thố bằng chai 0.20

Dầu nầy mới phát minh thật là hay, công hiệu như thần bà phát ba trùng, chư tôn hãy mua về dùng thử thì biết. Cái hộp thiết rất đẹp, bỏ túi đem theo mình trong khi đi đường rất tiện.

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

HỘI HIỆP BỔN NẠC DANH PHÁP
Dưới quyền kiểm soát của Chánh-phủ Đông-Pháp
Vốn 1.000.000 lượng (Thượng-Hải)
và 8.000.000 phật lăng đã đóng tắt cả
QUẢN-LÝ CÔI ĐÔNG-PHÁP — SAIGON
số 26, đường Chaigneau
Chi-ngành ở tại Hanoi, số 58, Đại lộ Francis Garnier.
Chi-ngành ở Nam-Vang: số 94 đường Galliéni.

Muốn lập vốn — Muốn lập tư bổn
Muốn để dành tiền cho con trẻ ăn học

Thì hãy mua vé của hội VẠN QUỐC TIẾT-KIỆM:
— *Vé 1.000 đồng — mỗi tháng góp 8 đồng*
— *Vé 500 đồng — mỗi tháng góp 4 đồng*
— *Vé 250 đồng — mỗi tháng góp 2 đồng*

Đặng dự vào: 1. — Cuộc xổ số hồi vốn lại mỗi tháng kể từ tháng đầu.
2. — Cuộc chia 1/3 tiền lời của Hội, sau khi đóng đặng 2 năm.

NÊN LƯU Ý: *Hội cần dùng nhiều người chắc chắn và từ tế dụng làm quản-lý những nơi mà hội chưa có người thay mặt.*

PENSIONNAT HUỲNH-KHƯƠNG-NINH
Rue d'Arles, Dakao-Saigon

Là một trường tư sáng tạo từ năm 1917.
Có dạy đủ các lớp từ lớp chót (Cours Enfantin) đến lớp đệ tứ niên (4e Année).
Trường có thầy chuyên môn, dạy giỏi, kỷ luật nghiêm.
Học-sinh học đặng mau tấn phát. Trong các khoa thi học-sinh của Huỳnh-Khương đều đáng đầu nhiều. Tiền học phí tính nhẹ.
Trong HUỲNH-KHƯƠNG-NINH là trường đáng cho cha mẹ học-sinh ký gởi.

Nay kính.
HUỲNH-KHƯƠNG-NINH.

ĐÔNG-PHÁP NGÂN-HÀNG
ĐƯỢC HƯỞNG ĐẶC ÂN CỦA CHÁNH PHỦ LẬP RA NĂM 1875
Hội vốn danh-viết 120.000.000 quan
Vốn đóng tất: 120.000.000 quan
Vốn tồn trữ tới ngày 31 12-24: 120.000.000 quan
HỘI QUÁN: 96, Rd Haussmann PARIS (VIIe)
Chủ tịch Hội-đồng quản-trị: M. René THION DE LA CHAUME
Tổng Giám-đốc: M. PAUL HAUHOUIN

Tên đăng-thép là: INDOCHINE

CÁC CHI-NGÀNH VÀ ĐẠI-LÝ

TRUNG-HOA	ĐÔNG-PHÁP	CÁC XỨ KHÁC
CANTON	SAIGON	BANGKOK
FORT-BAYARD	DJATIAMBANG	
HANKEOU	CANTHO	DJIBOUTI
HONGKONG	HAIPHONG	
	HANOI	NOUMÉA
PÉKIN	HUÉ	
SHANGHAI	NAMDINH	PAPEETE
	PHNOMPENH	
TIENTSIN	QUINHON	PONDICHERY
	TOURANE	
TUNKANFOU	VINH	SINGAPORE

GIAO THIỆP KHẮP CÁC NƠI TRÊN THẾ-GIỚI
Làm đủ các công-việc ngân-hàng và buôn bán đổi chác
CHI-NGÀNH Ở SAIGON — QUAI DESBELGIQUE
R. C. N° 1

CHO MƯỢN TỦ-SẮT

Cỡ các tủ-sắt tính mỗi phân	Thời hạn và giá tiền mướn			
	1 tháng	3 tháng	6 tháng	1 năm
Nhỏ 15 × 25 × 50	3$00	8$00	15$00	10$00
Trung 15 × 50 × 50	4.00	7.00	10.00	20.00
Lớn 25 × 50 × 50	7.50	10.00	15.00	30.00

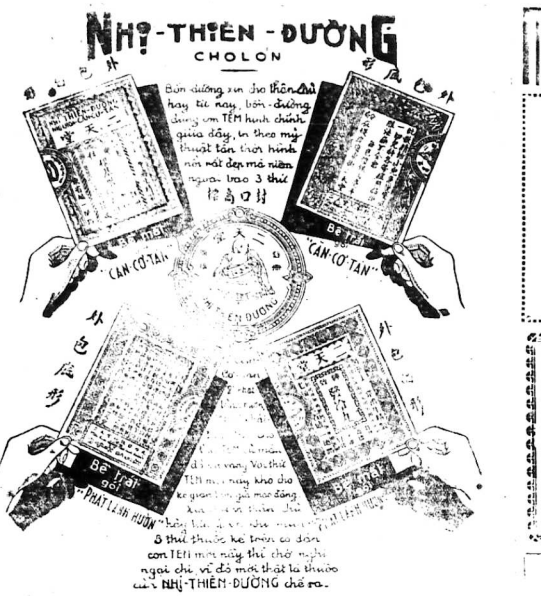

DOCTEUR
NGUYỄN-VĂN-KIỀU
MÉDECIN DENTISTE
STOMATOLOGISTE DIPLOME DE PARIS

Trị bịnh đau miệng và đau răng
SOINS - PROTHÈSE - ORTHODONTIE

119, Boulevard Bonard (trên từng lầu thứ nhứt)
SAIGON

GIỜ KHÁN BỊNH :
Sớm mai từ 7 giờ tới 12 giờ
Chiều từ 3 giờ tới 6 giờ
Chúa-nhựt và ngày lễ : từ 9 giờ tới 12 giờ

Téléphone : 898

HẢNG BẢO-KÊ
HIỆU
LA PROVIDENCE ET L'INDUSTRIELLE DU NORD
Ông BOY-LANDRY
Làm Đại-lý — 17, Place du Théâtre, 17 Saigon

Hãng Bảo-kê nầy chuyên lo bảo-kê cho những xe-hơi, nhà cửa, phố và hàng-hóa cho anh em. Những người ở Saigon, Chợlớn hoặc ở trong Lục-tỉnh mà chịu bảo-kê với hãng nầy, nếu gặp lúc rủi ro hư hại việc gì, thì hãng sẽ bồi thường một cách rất mau lẹ và vô cùng. Xin anh em lưu-ý.

TẠI LONGXUYÊN-VILLE

PHÒNG KHÁN BỊNH

Của Y Khoa Tân-sĩ *Hồ-kim-Ngọc* đã mở tại Châu-thành Longxuyên nơi nhà M. Nguyễn-công-Hầu, gần Công-sở Quản-đông, làng Mỹ-thước.

XUẤT THÊ HỢP THỜI:

Tốt, bền, thâu lợi về mau chóng, nhờ tiết-kiệm trên 60 %, phi tổn.

Được lời khen ngợi của các vị thân chủ, qui ngài nên dùng ngay cái

MÁY CHẠY DẦU CẶN THAY SĂNG
(Bté. S. G. D. G. N° 795.687)
Của nhà sáng chế Việt-Nam TÔN-THỌ-LỘC
ĐEM RA DÙNG LẠI

Máy xe hơi, máy cày, máy tàu hơi, máy điện, vân vân.

TẤT CẢ, đem ra dùng lại cho cuộc đời hoạt động như xưa, không còn sợ tốn sáng mà chỉ chạy ròng dầu cặn (mazout) 0.06 mỗi lít. Do nơi *133 Bd de la Somme Saigon* rồi các ngài sẽ được vừa lòng.

EDEN-CINEMA
Thứ tư 5 tới tư 12 Février
PENSION MIMOSAS
Có FRANCOISE ROSAY
PAUL BERNARD
RAYMOND CORDY
Phim xuất sắc nhứt xưa nay của JACQUES FEYDER

CASINO DE DAKAO
Thứ năm 6 tới Chúa-nhựt 9 Février
LAC AUX DAMES
SIMONE SIMON
ROSINE DOREAN
Phim Ái-tình tiểu-thuyết
Không thể bỏ qua..

CASINO DE SAIGON
Thứ bảy 8 tới thứ năm 13 Février
J'ECOUTE
Có JEAN BLONDELL
PAT O'BRIEN
Một bồn tuồng có đủ sự vui, cảm động.
Chớ quên đi coi !...

ĐỒNG-BẢO CHÚ Ý

MỘT TẬP BÁO NÊN ĐỌC

Cách làm rất mới
Bài hay và nhiều
Nội-dung trâm về
Đặc-sắc mọi điều

Ấy là báo « MAI » *xuất bản ngày 1er Mars*

Do ĐÀO-TRINH-NHẬT và TRẦN-VĂN-GIAO VÂN-TRÌNH chủ-trương

Báo-quán n° 151, rue Bourdais — SAIGON
Giá bán một năm..... 5$00 — Sáu tháng..... 2$60
Ba tháng..... 1$80 — Mỗi số..... 0$10

Thơ từ và tiền bạc mua báo xin đề cho rõ tên:
Monsieur TRẦN-VĂN-GIAO, Quản-lý báo « MAI »

Chư vị mua hạn 1 năm mà sẵn lòng trả tiền mặt trực-tiếp cho nhà báo xin gởi tặng liền 1 tấm giấy số Đông-Pháp xổ ngày 11 Juillet 1936.

BỐI LỜI THÀNH-THẬT

Kính lời cùng chư thiện-tín được rõ, ngài nào có mua riêng tờ « Phụ-trương Phật-Học » mất dấu, song hễ đến ngày thứ ba trong mỗi tuần lễ ngày « Phụ-trương Phật-Học » xuất bản, chúng tôi có gởi một số *LỤC-TỈNH TÂN-VĂN* kèm theo với tờ « Phật-Học » đó, là chúng tôi có ý biếu thêm cho các ngài xem chơi. Các ngài cũng cứ trả y theo giá tiền « Phật-Học » mỗi năm là 2$50, sáu tháng là 1$30 vậy thôi; chớ không phải trả thêm tiền chi khác nữa; xin các ngài cứ để tờ *LỤC-TỈNH TÂN-VĂN* ấy mà xem; chẳng cần phải gởi trả lại như trước làm chi cho thất công.

Thành thật bổi lời biện bạch, nhờ chư thiện-tín biết cho.

L. T. T. V.

Chồng bắt vợ ngoại tình nên bị búa chém bể đầu

Phạm-văn-Lực, vợ là thị Lạc, nhà ở Bàn-cờ, ăn ở với nhau đã lâu đến nay có đến 2 mặt con.

Ai cũng tưởng nhờ con mà kết chặt nghĩa vợ chồng, nào dè con người lang chạ dấu sao cũng lang chạ. Thị Lạc nờ xang xẻ mối tình cho một người dân ông khác tên Bai cùng ở đồng xóm.

Lục biết và bắt vợ đặng một lần, thị Lạc cái trời hết thông nghĩ tội nghiệp cho 2 đứa con nên không đành phân rẽ, thị Lạc không biết tự hối lỗi còn quen thói cũ nữa.

Tối hôm qua, Lục gặp vợ tại nhà của Bai đương chuyện trò với nhau rất thân mật. Lục đi lại kêu vợ về và rầy rà vợ sao đó mà Bai nổng lòng xách búa bửa đầu Lục, máu me chảy đàng đụa.

Trí hô lên nhà chức trách đến bắt hung thủ và cho cho chở Lục vào nhà thương.

Lành tiền trước rồi trốn mất

Tên Nguyễn-văn-Hoành 52 tuổi, thợ máy ở đường La Marne có mướn một đứa ở tên Trịnh-v-Tốt, 16 tuổi ở Ba-Điểm Gia-định.

Tốt hôm nọ có lãnh tiền trước của chủ là 12 đồng bạc rồi lén gói áo quần trốn mất.

Hoành có đi cớ bốt.

RƯỢU BẠT-HÀ GET PIPPERMINT GET rượu nầy uống đã mát, mà rẻ mất khan tiền.

SỐ NGÀY 11 JUILLET 1936

CUỘC XỔ SỐ ĐÔNG-PHÁP
PHẦN THỨ HAI

Chánh-phủ đã phát hành giấy số Đông-Pháp kỳ thứ nhứt phần thứ hai rồi

Lần nầy số xổ ngày 11 Juillet 1936

BẢN KÊ CÁC SỐ TRÚNG

1 số trúng	100.000 $
1 số trúng	40.000
1 số trúng	20.000
8 số trúng	2.000
16 số trúng	1.000
80 số trúng	400
800 số trúng	80
800 số trúng	40
8.000 số trúng	20

Những số được trúng kỳ xổ 11 Juillet 1936 mà không đến lãnh, nếu quá 11 Janvier 1937 thì về phần Chánh-phủ hưởng.

Vô địch bốn châu

Các nước bốn Âu Châu đều công nhận xe máy dầu hiệu NORTON là một thứ xe chạy mau nhứt và bền bỉ hơn các hiệu xe khác. Vì xe NORTON đoạt hết giải nhứt về sự mau mắn của các cuộc đua lớn, mà đường xa, trên Hoàn-cầu như: Đại giải thưởng Âu-châu, Pháp Quốc, Ả-lơ-mân ăn-lá, Bỉ quốc, Thụy-sĩ, thụy Điển, Ý-đại-lợi, hòa lan, v.v...

Trong Đông-pháp hiện thời cũng có nhiều hiệu xe máy dầu, song chưa có bán hiệu xe nào gọi là tay ĐỐI-THỦ của xe NORTON cả.

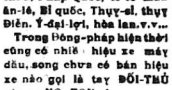

Không cần bàn luận chi cho xa xôi qui ông muốn thấy rõ xin hãy xem các báo bên Pháp, Ăng-lê, hoặc bên Ả-lơ-mân, hay là những tin vô tuyến điện của các báo trong Nam thường đề nơi mục thời sự thể thao, thì qui ông sẽ thấy chắc các sự thật của tôi đã nói trên đây.

Mà chứng đó qui ông sẽ đồng thính theo báo Auto, và Moto revue rằng: Đối với tài khoa-học tôi-tân của hãng xe NORTON bày ra thứ xe hiệu nầy, do theo mấy cuộc đua trên hoàn cầu và những kỷ lục chạy mau, chạy xa hay là chạy lâu theo giờ nhứt định tại trường đua lớn bên Paris (*Piste Monlhéry*) hôm ngày 28 OCTOBRE 1935, thì mấy hiệu xe khác rất khó mà so sánh với nó mà cũng không biết còn bao lâu nữa mới bằng nổi bậy giờ được.

Đã có kiểu xe năm 1936 qua tới rồi, qui đồng-bang ai muốn xin viết thơ thương nghị.

Kính bạch
Mr Nguyễn-Hữu-Châu
Khai MOTOR RÉPARATION
là Đại-lý Độc-quyền
256, rue Paul Blanchy, Saigon

LỜI RAO

Các ông ở Thuộc-địa về nghỉ, các học-sanh muốn qua Pháp học, thì có nhà hàng Marilys, n° 9 rue Justin Blanc tại Pau (Basses-Pyrénées). Nhà hàng nầy cho mướn phòng khoản khoác xinh đẹp, có máy nước, ấm và lạnh mà cũng có phòng có đủ buồng rửa mặt, buồng tắm, đèn điện, lò hơi cho ấm, vườn tược và đồ ăn hảo hạng.

Giá rất rẻ (từ 25 tới 40 quan mỗi ngày).

Ở lâu thì có thể tính giá riêng.

Nhà hàng Marilys ở gần Parc Beaumont và ở chính giữa thành-thị có trường đại-học, trường trung-học, sân thể thao, nhà sét, trường đua, v.v.

Hãy dân trước, nếu trễ thì người ta mướn hết, không còn phòng cho mình mướn.

TIỂU-THUYẾT — 18-2-36 SỐ: 228

名花

Cảnh-hoa-duyên

Dịch-giả : *Trần-trọng-Hạp*

Hồi thứ bốn mươi

Ở Phương-lâu, Cô-tắc tương-phùng, Nơi Hàn-hải, chẩn-nô tái ngộ.

(Tiếp theo)

Hồi đó, Vương-phu-nhơn có thai chưa trong mình, chưa biết con trai hay là con gái nhưng Vương-phủ muốn kết thông gia với Lạc-phủ một lần nữa, bèn chỉ bụng Vương-phu-nhơn mà giao hẹn với Lạc-phủ đại-nhơn rằng: « nếu sanh đặng con gái thứ hai, tính ngày viện tái tục nhơn duyên với Lạc-công-tử » nghĩa là Đại-quận-chúa đã chết, thì Tiểu quận-chúa thế vào làm vợ Lạc-công-tử đó mà, theo lời « chỉ phúc định hôn » hai đàng đã minh ước với nhau như vậy.

Chẳng dè Lạc-đại-nhơn (Lạc-tấn-vương) và Từ-đại-nhơn (Kinh-nghiệp) khởi binh đánh Võ-hậu, Lạc-đại-nhơn đem Công-tử tùng hành, lúc Từ-đại-nhơn ngộ nạn bỏ mình, Lạc-đại-nhơn cũng ngộ nạn một lượt, còn Lạc-công-tử và phu-quân của Tiểu-ni cũng ở chỗ chiến-trận, không biết sanh tử lẽ nào, đoạn Vương-phủ phu-nhơn hạ sanh Quận-chúa thứ hai, Tiểu-ni bồi tiếp phu-nhơn [và Quận-chúa hôm sớm, Tiểu-ni biết Quận-chúa nầy là vợ tái tục của Lạc-công-tử, Vương-phủ và Lạc-phủ đã có lời giao hẹn trước khi, cho nên Tiểu-ni chăm sóc nuôi dưỡng Quận-chúa cho trưởng thành, lại dạy bảo Quận-chúa chuyên nghề đèn sách, bởi Tiểu-ni có lòng hy-vọng, họa may Lạc-công-tử và phu-quân của Tiểu-ni sống sót trở về, được vậy thì Lạc-công-tử tái hiệp nhơn duyên với Quận-chúa thứ hai nầy, Tiểu-ni lấy làm hân hạnh lắm vậy.

Chẳng ngờ Vương-phủ đại-nhơn (Trung-dong-vương) tức giận Võ-hậu chuyên chánh, biếm Hoàng thượng (Trung-tôn) ra ở Phòng-châu, nên Vương-đại-nhơn và Hà-bắc Đô-đốc là Diêu-vũ, khởi một đạo hùng binh, để tiếp giá Hoàng thượng trở về nội-điện, rủi thay thời vận bất đạt, Vương đại-nhơn và Diêu-vũ đều ngộ nạn dọc đường, tiếp tin chẳng lành nầy, Tiểu-ni lấy làm lo sợ, Tiểu-ni và một vị Thái giám (Cửu-quyền) nghĩ kế đào thoát, bèn hộ Quận-chúa và Tiểu-công-tử là Lý-tố ra đi, (Lý-tố là con trai út của Trung-đông-vương) rủi gặp đại binh xung đột giữa đường, Thái-giám và Tiểu-công-tử chạy lạc ngã nào không biết, Tiểu-ni kiếm đường trốn tránh, bảo hộ Quận-chúa chạy tới báu-am nầy, may nhờ am-chủ có dạ nhơn từ, dung nạp Tiểu-ni và Quận-chúa ở đây trú ngụ, theo lời Tiểu-ni thỉnh nguyện, am-chủ cho phép Tiểu-ni và Quận-chúa để đầu tóc tu hành, từ hồi ở báu-am đến bây giờ, kể đã bảy năm thẳng thét, Quận-chúa năm nay mười lăm tuổi, ham đọc phật-kinh và thi thư kinh-sử hằng ngày, vì Quận-chúa ít khi bước ra khỏi am, chẳng ai biết bản-am có một vị Quận-chúa tu hành ở đó.

Nghe Lão-ni thuật lại tình hình sau trước như vậy, Lạc-hồng-cừ ngẫm nghĩ mà nói rằng: nhờ câu « chỉ phúc định hôn » mầu-thân ta cũng có thuật chuyện lại như thế, còn vợ chồng Kiều-cầm dạy học tại Vương-phủ lúc trước, ta cũng có phong vận việc ấy chớ chẳng không, nay nghe Lão-ni tự sự trước sau, thiệt không sai ngoa một lời nào hết, đường ấy thì trong Am có một vị Quận-chúa, tức là chị dâu của ta đó mà, Lạc-hồng-cừ ngẫm nghĩ vậy rồi, bèn nói thiết với Lão-ni rằng: xin lỗi sư-mẫu... vì Tiểu-nữ không biết sự-mẫu, cho nên Tiểu-nữ phải nói giấu sự minh.

(Còn nữa).

IMPRIMERIE DU LỤC-TỈNH TÂN-VĂN
Directeur Propriétaire: NGUYỄN-VĂN-THIẾT.
57, Rue Lucien Mossard. — SAIGON

TIRAGE 2.500 EXEMPLAIRES
Le Gérant : LÂM-VĂN-NGỌ

Saigon 13 Février 36

Thể-lệ tuyển thơ-ký thông ngôn tập-sự nha Tư-pháp

Theo đạo nghị-định quan Toàn-quyền mới ký ngày 31 Janvier vừa rồi, thể-lệ tuyển thư-ký thông-ngôn tập sự nha Tư-pháp, ấn định như sau nầy:

Cốc thí sinh phải viết đơn vào giấy tin, chỉ, dinh theo cả những giấy mà cần dùng và gửi đến nha Tư pháp Đông-pháp ở Hànội và phần các thí-sinh ngụ ở Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao hoặc ở Saigon về phần các thí-sinh ngụ ở Nam-kỳ-vào Cao miên.

Thí-sinh phải ít nhứt là 18 tuổi và nhiều nhứt là 25 tuổi. Ngày giờ thi và số lấy đỗ sẽ do nghị định quan Toàn-quyền ấn định sau.

Kỳ thi nầy sẽ mở tại Hànội và Saigon, hoặc tại một nơi trong hạt nơi ấy tùy theo sự cần dùng của công việc làm.

Số danh sách những người được dự thi sẽ do quan Giám đốc nha Tư pháp Đông-pháp hoặc quan Chưởng lý tòa Thượng-thẩm Saigon (tùy theo nơi thi ấn định sau khi đã nhận các đơn hợp lệ và xét hồ sơ hạnh kiểm của các người nộp đơn.

Chương trình kỳ thi ấy như sau nầy:

Buổi thứ nhứt

Bài thứ nhứt: hạn 3 giờ, từ 8 giờ đến 11 giờ. Luận Pháp-văn về một văn-đề thông thường: điểm số nhân 5 về đại-ý của bài và nhân 5 về cách đặt bài và viết chữ đúng.

Buổi thứ nhì

Bài thứ hai: hạn 1 giờ 30, từ 14 giờ đến 15 giờ 30.

Một cái tính đó về règles de trois, fraction, surfaces, volumes, intérêts, partages proportionnels: điểm số nhân 3.

Bài thứ ba: hạn 1 giờ 30, từ 16 giờ đến 17 giờ 30

Dịch một bài Pháp-văn ra Quốc-văn, điểm số nhân 4.

Buổi thứ ba

Bài thứ tư: hạn 2 giờ, từ 8 giờ đến 10 giờ.

Dịch một bài Quốc-văn ra Pháp-văn: điểm số nhân 6.

Những đầu bài thi đều do quan Giám-đốc nha Tư-pháp Đông-pháp ưa chọn. Những bài ấy sẽ gửi cho một bạn hội-đồng họp ở Hanoi chấm. Ban hội-đồng ấy do quan Giám-đốc Tư-pháp cử và gồm có các viên-chức sau nầy:

Chủ tịch: quan phó Chưởng-lý hoặc một vị quan tòa thuộc tòa Thượng-thẩm.

Hội viên: một vị giáo-sư bực tiểu học ngạch Tây và viên-chánh phòng dịch ấn tại tòa Thượng-thẩm Hanoi hoặc một viên thông-ngôn người Tây.

Ban hội-đồng ấy sẽ lập số danh sách những người trúng tuyển theo số thứ tự và ấn định số danh-sách những người được lấy đỗ theo như số hạn đã định về mỗi khu vực tòa Thượng thẩm (Hanoi và Saigon).

Những bài thi đều cho điểm-số từ 0 đến 20. Bài nào điểm số dưới 8 sẽ bị loại. Thí sanh nào không được số tổng cộng ít nhất là 253 điểm cũng sẽ bị loại.

Nếu hai hoặc nhiều người cùng có một số điểm tổng cộng ngang nhau, thì người nào hơn tuổi sẽ được lấy đỗ.

Những người trúng tuyển sẽ lần lần được bổ làm thư ký tập-sự, tùy theo chỗ khuyết.

Ai đã mà khi bổ đi làm tại khu vực nào lại từ chối, thì sẽ bị sóa tên trong sổ thư tự.

Khi nào tuyển bổ kết quả một kỳ thi mới mà những người đã về kỳ thi trước lại chưa bổ dụng hết, thì các người mới đỗ sẽ đặt vào hàng tiếp sau các người đỗ trước đó.

D. P.

Ai tín

Bồn-báo mới được tin chẳng lành, bà Nguyễn thị-Hảo 67 tuổi, mới từ trần ngày 12 Février 1936, tại biệt-xá của bà ở đường Binh Tiên, Cholon.

Bà là thân-mẫu của M. Đặng ngọc Qui, thơ-ký tại Dinh Xã tây.

Lễ an tán định nhằm ngày thứ sáu 14 Février 1936, 7 sớm mai.

Bổn báo có lời phân ưu cùng tang-quyến và cầu chúc cho linh hồng bà, sớm được an vui nơi miền cực lạc.

L. T. T. V

Giá lúa, gạo, bắp

Tại SAIGON, ngày 12 février 1936

GẠO

Chưa kể tiền thuế, bao lấy tuần
Một tạ 60 ki-lô 700

Gạo số 1 25 °/. tam....	2.33 tới 2.35
Gạo số 2 40 °/. tam....	2.24 tới 2.26
Gạo số 2 50 tới 5 °/. tấm	2.14 tới 2.16
Gạo tới 5 °/. tấm	1.88 tới 1.92
Tấm số 1 và số 2.	1.88 tới 1.92
Tấm số 3.	1.70 tới 1.74
Cám trắng.	0.92
Cám lứt.	0.25

LÚA

(Chở đến nhà máy Cholon, tao lấy tuần — Mỗi tạ 68 li-kô

Lúa xay gạo thượng hạng	1.56 tới 1.60
Lúa xay gạo số 1.	1.54 tới 1.58
Lúa số 2,40 .. Nhựt-bổ..	1.48 tới 1.52
Lúa số 2,50 tới 5 °/. Java	1.44 tới 1.46
Lúa xau.....	1.38 tới 1.42

BẮP ĐỎ

Bán tại Cholon 100 ki-lô: 5.00 sư mai

HÁT GIÚP CHO

Tổng cuộc thể-thao Annam

Tối Chúa-nhựt 16 Février

8 GIỜ

BẠN HÁT CỦA

BÀU BÒN

Sẽ diễn tuồng:

ĐÔNG CHÂU LIỆT QUỐC

Ngũ-bá-Xa

thọ tam hạn

Có Bầu-Bòn đồng vai thái-tử Kiến. Có Kiềh Anh và có Ba Quyên đóng vai tỳ-nử (trả hồn).

GIÁ (HỒ NGỒI):

1$00 — 0$70 — 0$40 và 0$20

Cô bán gấy trước ở rạp hát Thành-Xương từ sớm mai chúa-nhựt.

Ham vui một bữa chịu sầu bảy đêm

Cờ bạc là giống chi chi:
Ham vui với nỗ phân ly vợ chồng.

Đức-hòa. — Cờ bạc! Môn cờ bạc chẳng khác nào là một oại vì trùng độc địa, ai rủi bị nó nhiễm vào là không sớm thì muộn phải bán quần áo, cho đến ruộng nhà vườn đất cũng tiêu tan, giàu trở nên nghèo, khôn thành ra dại, cha từ con, chồng lìa vợ, cũng bởi cuộc đỏ đen. Hạng thấy bị mất sở làm, người quyền chức bị bãi chức, phần nhiều cũng vì cờ bạc. Không nói ở đâu cho xa, rất đỗi là ông vua cờ bạc là thầy Sáu N... ai cũng nghe danh là người tiền rộng bạc biển, đến hồi thất thủ gần giờ hấp-hối một đồng một chữ cũng không có, đặng mà tiêu xài trong cơn túng ngặc. Đó là chuyện đã qua.

Ở Đức-hòa ai cũng biết tiệm trà-phe của anh U... quẹo Vợ chồng anh nầy gặp nhau bởi sự tình cờ, nhưng phận đẹp duyên ưa, nên vợ chồng hiệp tâm mà làm cho tiệm mình càng ngày càng thêm phát đạt một cách rất mau chóng. Ai trông vào cũng khen và khuyến khích vợ chồng anh ráng lo tiến tới.

Cuộc đời trào chác, cái rủi nó thường đuổi cái may con ma cờ bạc dòm thấy có tiền, nó quyến dụ mà dẫn anh vào trường đỗ bát trăm ngàn người như một, hễ chơi thì thua, còn anh U... đây cũng không tài gì mà ăn cho được. Anh U... trúc tuổi vẽ nhà, bị chị U... cảng-nhân nhức xương điếc óc.

Phân thì thua, phần thì rầu, lại bị một bài học cả riêng cả tôi. Anh U. giận lẫn tức cho chị mấy tác tai, bởi thêm mấy chiếc guốc, chị U. bị đánh xơ-vơ xửng vửng.

Giận, chị giận cái anh

(Tiếp theo trương nhứt)

kỳ xổ số vừa rồi, cô đương ở yên với mẹ cô trong nhà, thình lình thiện hạ lại nổi lên mà đồn rùm rằng cô Sang đã bị chúng bắt các đầu mất rồi; làm cho dư luận sôi nổi nôn nao; chừng rõ lại thì tế ra cái tin ấy lại là tin con «Bimbip».

Số là cô Sang nầy với một người anh trai, cha chết trước, hai anh em ở với bà mẹ nơi phía sau nhà thờ Gia-định. Sau khi nghe tin cô Sang trúng số 15 ngàn đồng rồi thì những người bà con quen biết, cứ tới lui xin xỏ phá rầy mãi tôi ngày; bởi chịu không nổi, cho nên bà mẹ con cô Sang phải lánh mặt bỏ nhà đi mượn phố khác mà ở; nên mới có cái «tin con ngỗng» như vậy đó đa.

Hôm sớm mai bữa 8 Février vừa rồi, bà mẹ con cô Sang đi với M. M. Dương và Cao xuống khu bạc, đã lãnh số tiền 15 ngàn đồng ấy rồi; nhưng gì hết lại cho nhà Băng chở chưa đâm đem về nhà. Mà cơn khổ một nỗi là bữa cô Sang đi lãnh tiền đó có hơn cả chục người chạy theo xe cô đến tận khu bạc, rồi bao vây cô Sang, giành nhau để lãnh tiền giùm, bị chúng lâm quá, cho nên người anh cô Sang phải chạy xuống bốt kêu lính cảnh-sát đến cang thiệp, bọn ấy mới chịu giản ra.

Hiện nay cô Sang chỉ mới có 18, 19 tuổi đâu, phần thì mẹ góa con côi; không biết rồi đây cô được bình yên mà hưởng cái phước của trời cho, với những quân vô loại ấy hay không? Hay là chúng cứ đeo mà chèo đai mãi, thì chịu dời sao nổi. Thật là khó quá, không tiền cũng khó, mà có tiền nhiều lại càng khó lắm kia nữa.

Trước khi về Pháp

(Tiếp theo trương nhứt)

Trường dầm

Quan Thống-đốc đến viếng trường đầm, xem xét các chỗ và bàn luận hàn hỏi bà Đốc-học.

Ngài truyền lịnh sửa đổi liền vài chỗ khu-ốc điểm.

Bà Đốc Marty chực sẵn tiếp rước quan Thống đốc tại phòng khách (parloir), ở đó có trên nhiều tấm hình vẽ của nữ học-sanh.

Ngài hỏi bà Đốc-học cho biết trình độ học thức của nữ học-sanh nhà nước ra sao, thì bà Marty trả lời rằng: học trò bà tuy không được trí hấp thụ cao như học-sanh con trai chớ tánh chất siêng năng lắm.

Sự ăn uống được chỉnh chỉ, sạch sẽ còn về trật tự thì được rộng rãi khoan hồng.

Trường sơ học con gái Chợ-Đũi

Trường nầy cũ kỹ lắm nên đã phá cất lại. Hiện giờ học trò học trong mấy lớp lợp lá tạm gần bên.

Ngài xem xét cách giáo-huấn ở đó một hồi lâu rồi ngài rất khen ngợi bà Đốc-học.

∴

Đến 11 giờ rưỡi trưa, quan Thống-đốc lên xe trở về dinh.

Vài ngày nữa ngài sẽ đến viếng nhiều chỗ nữa.

---

chàng tàng bạo nên nội đêm đó chị lén cuống áo quần và xách hoa-li đông tuốt. Chị đi luôn, đi biệt-tích, trót 3,4 ngày cũng không thấy tăm dạng chi. Cách 7, 8 ngày sau anh U đi kiếm chị và an-ủi khuyên lơn chị, vợ chồng trong cơn nóng giận, sau khỏi lỗi lầm. Không thôi chị cũng đi luôn. Có vậy mới có ăn-năn, rày sắp tới đừng cờ bạc nữa mà bị mất vợ nghe hông anh U...

HOÀNG-THỊ HỒNG-PHÁT

TRUYỆN NGẮN

TÊN SÁT NHƠN

Phiên tòa hôm ấy có vẻ não nhiệt hơn mọi phiên khác, vì tòa xử một tên ăn trộm vào nhà bà phán X trộm đồ, chẳng may người nhà biết, đuổi bắt; tên nầy khán cự lại cầm dao đâm cậu H. em bà phán một nhát trúng tim chết ngay. Bị bắt nó khai tên là Nguyễn-văn-Thu, 31 tuổi, con Nguyễn-v-H. và Lê-thị-M. Trước vành móng ngựa Thu xin tòa cho nói để tỏ nỗi oan ...

Trong phòng án im phăng phắc ai nấy đều yên lặng nghe lời khai của bị cáo nhân.

— Thưa quan tòa, tôi vì hoàn-cảnh mà phải buộc lòng làm một sự trái với ý mình, một sự nhơ-nhuốc xấu xa, rồi đến nỗi mắc vào vòng tù tội. Sau nầy, trời ơi! tôi sẽ là một đứa giết người, một tháng ăn trộm, sẽ bị xã hội kinh bỉ lánh lùng coi như đám bùn nhơ có rác hôi tan ...

Nhưng 3 năm trước đây! tôi còn hoàn-toàn là một người đàn lương thiện, sống trong cảnh gia đình lặng lẽ yên vui... Rồi... một đêm tha, cái đêm ảm thảm buồn tẻ, vợ tôi vì đã quá say sưa với những cuộc vui ngân ngủ, bị quyến rủ bởi những tiếng gọi thiết-tha của cuộc đời phóng đãng, nên đã lìa cái tổ chim đầm ấm, bỏ người chồng yêu qui, xa đứa con thơ dại mới lên một tuổi đầu, lên bước ra đi... Ra đi... nàng để lại mối sầu nặng trịu, ngày đêm tôi mong mỏi ngóng trông ôm mặt trái tim khô héo. Thảm hơn nữa con tôi không người sản - sóc, luôn luôn gọi mẹ, nhưng lúc nầy mẹ nó đang say sưa lần lộc với những phút vui của vật-chất, có biết đâu đến nỗ, đến cha nó đang rên rỉ đau thương mà gây nên những khúc đau lòng ứa lụy thiết tha..

Rồi... gió dồn sóng vỗ, đời tôi đã trải qua một cơn giông tố phủ phàng. Khánh-kiệt gia-tài, tôi phải đem con đi mưu sống, vất vưởng ở góc biển ven trời... Tháng ngày qua... Tôi có lần hỏi gặng gương nuôi con, đến nay đã lên 4 tuổi. Nhưng nay rồi đau, mà tôi bị mất việc hơn một tháng nay, tiền hết gạo không, bơ vơ chẳng nơi gởi hồn gởi xác. Không lẽ chịu khoan tay bó gối, nhìn con khốn nạn nằm im lìm trên giường bịnh, chẳng một chút thuốc, một hột cơm, tánh mạng như một lồng hồng trước gió, rồi... chỉ chờ từ trần đến đón là nó sẽ bỏ tôi mà lạnh lùng đi về thế-giới bên kia... Tôi phải sợ cứu sống đứa thơ dại, có chồng lại với lòng nhan hiểm không bến chẳng bờ của hóa-công

Chẳng một ai cho vay mượn, không một đồ vật bán cầm. Tôi phải chịu đau lòng làm việc để hèn là đi ăn trộm. Nhưng! chẳng may tôi vừa lần vào trong thì người nhà đuổi bắt, tôi chạy ra sân vừa gặp cậu H., cầm dao đuổi, song vấp ngã, mũi dao đâm trúng ngực mau mệ chảy đầm đìa.

Tôi hối hận, vội trở lại đỡ cậu dậy, thì người nhà đuổi đến bắt được ... Đó là trong khi vô ý vội vàng cậu vấp ngã, chớ chẳng phải tôi là một kẻ sát nhơn ...»

Nghe xong lời khai của bị cáo, quan tòa vào phòng kín nghị án. Tiếng rì rầm bắt đầu nổi. Bỗng cuối phòng bà Phán X. rú lên:

— Trời ơi! Chồng tôi! Rồi làn ra đất mê man...

Ba năm trước...

Ở Ninh-bình người ta còn gọi bà phán X. là mợ cả X. Một cần nhà nhỏ bên bờ sông vẫn là nơi của đôi uyên ương tụ họp.

Rồi... những buổi chiều tà... bên hàng lan can, mợ cả ẩm đứa nhỏ, ngồi cạnh chồng mơ màng nghe tiếng đàn trăm bổng du dương ..

Hay dưới chân núi Thúy, đôi vợ chồng ấy dắt tay nhau nói cười vui vẻ. Họ không xa nhau một bước, lúc nào cũng quấn quít lấy nhau như cặp nhân tình. Nhưng bỗng một hôm mợ cả bỏ chồng bỏ con ra đi, không một lời từ biệt, đem theo nhiều tiền bạc nữ trang. Rồi trong cần nhà ấy người ta chẳng còn nghe thấy những tiếng nói cười trong trẻo, dịu dàng, với bóng hình một người đàn-bà xinh đẹp, như một đóa hồng mơn mởn đương tơ của mợ cả nữa, chỉ còn lại tiếng trẻ con khóc vì nhớ mẹ với những khi đêm trường canh vắng, cậu cả khuấy lên những cung đàn ứa lụy thiết tha... Ngày đêm cậu mong mỏi trông tin vợ, nhưng vợ cậu đã lạnh lùng đi, đi mãi... không về.

Một năm qua, cậu càng ngày càng tùng bẩn, lại bị nạn tai bay vạ gió, đứa vô nhân đạo nào đã bỏ thuốc phiện vào nhà cậu rồi đi báo. Lệ xong tiền nộp phạt thì khánh kiệt gia-tài, người ta chẳng còn thấy bóng hình cha con cậu cả trong tỉnh thành ấy nữa

Cho đến ngày nay, cậu đi làm cai mỏ ở T. Q. Rồi bỉ mặt việc hơn một tháng trời tiềm kiếm, nhưng đến đâu họ cũng trả lời cậu bằng cái lắc đầu hay chiếc tay sua. Thảm hơn nữa! Con cậu ốm nặng, chẳng biết sống chết lúc nào, tiền chẳng có, thân thuộc không! Giữa lúc túng cùng cậu phải đi ăn trộm. Rồi... cậu bị bắt, ăn trộm giết người cậu bị kết án khổ sai chung thân

Nghe xong lời tuyên án, như bị điện giựt, choáng hẳn người, cậu ngã lăng xuống đất kêu được hai tiếng: Con ơi! rồi bọt mép trào ra bất tỉnh.

T. B. T. V.

Kết quả cuộc tuyển-cử nghị-viên địa-hạt tổng Bình-lễ (Cầnthơ)

Ngày chúa-nhựt 9 Février 1936 như sau nầy:

Thừa sai trong tổng là 87 ông, một ông cử-tri vắn mặt còn lại 86 ông, 7 giờ rưỡi sớm mai khởi sự bỏ thăm. Ông đại hương-cả làng sở tại ngồi ghế thị-sự và 4 vị hương chức làm phải-viên, có quan phủ chủ-quận Phan-văn-Chí chấm nom.

Kết cuộc như sau nầy: ông nghị viên mãng hạng Nguyễn-văn-Tốn được tái cử 45 lá thăm, cảm lá làng Hanh Lân Vương quan-Miêu, được 37 lá thăm 2 lá thăm trắng 2 lá hủy bỏ.

Ông nghị-viên Tốn là anh ruột của thầy sung-biện Nguyễn-văn-Giỏi, quyền cai-tổng và sui-gia với thầy ban-biện Nguyễn-văn-Kiêm, nên hai thầy không đặng ngồi bàn thị sự cuộc bỏ thăm nầy, vì là anh em ruột và sui-gia của thầy hội-đồng Tốn.

Phải để cho ông đại hương-cả Huỳnh-văn Lâm thế mặt. Ấy là một ý-kiến phải của quan chủ-quận.

Ngài xin quần lớn chánh Chủ-tịch cho ông đại hương cả Lâm, thay mặt cho thầy Chánh-tổng và Ban-biện.

TIN VẮN

Đến ngày 1er Mars tới đây, quan Thống-đốc Pagès về nghỉ bên Pháp.

∴

Sau khi rời đi rồi thì quận-trưởng đệ-nhơn Saigon-Cholon sẽ tiếp cho mình.

∴

Ông Boissière sẽ đến thế ông Rivoal làm quận-trưởng Saigon-Cholon.

Có tin rằng có lẽ đến cuối tháng sau đây, quan Chưởng ý Lafr que sẽ về nghỉ phép bên Pháp.

∴

Thuốc hướn « Asirine Usines du Rhône » chuyên trị các bịnh nhức đầu, lỏng óc sổ mũi và đau nhức răng.

∴

Giấy số Đông-Pháp kỳ thứ nhì nầy, đã phát hành cả thảy 800,000 số chia bán trong mỗi xứ như vầy:

Namkỳ, 320.000 số — Cao-miên, 80.000 — Ai-lao, 15.000 — Trung-kỳ, 100.000 — Bắckỳ, 25c.000.

∴

Lần rằm, sẽ xổ tại Hanoi. Có lẽ đến tháng Décembre 1936 mới xổ.

∴

Elixir jouvence chan's. — Chuyên trị những chứng bịnh ấy châu-lưu huyết mạch.

∴

Vin chan's. — Rượu-thuốc để bổ dưỡng thân-thể con người rất hiệu-nghiệm.

∴

Onguent chan's. — Thuốc dầu thoa-rứa các thứ bịnh ngoài da.

∴

Solution n° 91.276. — Thuốc thoa, rửa, xức ghẻ ngoài da rất công-hiệu.

∴

Hành-khách nào đi đến Soai-riêng, thì không thể tiêu tiện vất đặng, nếu bắt tuân sẽ bị phạt vạ.

∴

Mộ người ở đó có cái sáng kiến lập ra cái cầu-tiêu, mỗi người vào đó phải trả 2 xu.

∴

Sau khi làm lụng về trí thức hao tổn thể lực ngày mệt nhọc hằng thường đều khó chịu

Muốn cho được tinh mình lại hãy uống một hươn hay là hai hướng Aspirine Usines du Rhône

∴

Ông Phạm-Quỳnh sẽ ra Hànội dự cuộc thi tuyển Huyện.

Ông đi đây có cụ Nguyễn-Hy theo nữa.

Cái cầu tại đại-lộ Charner làm toàn bằng đá đúc sẽ làm xong nay mai.

∴

Ngày thứ sáu rồi, người ta có thấy người khơi tại bờ biển Long-tuyền (Cap S int Jacques) một con cá mập to lớn.

∴

Vậy ai đến đó tắm hãy coi chừng da. Đừng lội ra xa mà mang hại.

∴

Nhà thuốc tây Pháp-Á-dược-phòng (*Pharmacie Franco-Asiatique*) ở đường Tôn-thất, Cholon của ông Phạm-hữu-Hạnh

Ông gian lòng khảo-cứu tất biết thương kẻ nghèo đau ốm. Ai ai cũng nên tới đó bái thuốc mua!

∴

Có tình kính đó nói rằng hai cô Bích-Liên và Phương-Hạnh con cốc công-chúa Tân-phong sẽ lập ra một thể thiên-vũ ở Huế.

∴

Uống mỗi ngày một hướn Aspirine Usines du Rhône, ấy là biết lo xa vậy hởi vì buổi nầy lắm cho ta khỏi nhức đầu

∴

Dầu anh-thiên là một thứ dầu trị đủ bề chứng của nhà thuốc chị-thiên-đường, đánh tiếng lẫy lừng, ai ai cũng đều có thí nghiệm rồi, và cũng đều công nhận cho dầu ấy là hay nhứt hơn các thứ dầu khác rất nhiều.

Vậy thì anh em chị em còn đi tìm thứ dầu nào khác mà làm chi cho nhọc.

Nhà thuốc Nhị-thiên-Đường lại mới chế ra một thứ Phát-linh dầu, kêu là dầu cù là, lại cang hay nữa hơn nữa: ai đường bổ theo trong mình gọn ấm, vì cái hộp nhỏ mà đẹp lắm.

CHUYỆN NGẮN

Viếng ngày xuân

(Tiếp theo)

Cụ Nguyễn Quán, một người tuổi độ ngũ tuần có cái thân hình tâm thước đầy đà dáu diệu phong lưu thanh nhã, có khuôn mặt hiền lành trong ngày nghiêm trang lại thêm cái tinh thần sáng suốt thông minh. Trong làng trước kia Ngô-ông Quán là một vị hương cả, một người đầu tộc mà cả làng đều kính phục yêu vì.

Một đêm xuân nay cách đã ba xuân, dưới cội hoàng mai tối đã hàn anh ngồi tiếp của cụ và vài vị khách vãn nhân khác mà nghe cụ bày giải văn chương và triết lý một cách cao thâm mà rất chải chuốt. Cụ nói một cách hùng hồn dễ hiểu nên cả khách lẫn tôi đều lắng lặng nghe như học trò nghe thầy giảng nghĩa. Nhưng tiếc thay! Nhân vật của làng linh-Lương vì một trở giông thình lình đem tới, giông nước bạc tiền mất sống Cố chiến vô linh trước khách vãn nhân qua miền vĩ vắng nay đã dang ba xuân!...

Vì thế giang nhà ngói nầy trước kia vui đẹp bao nhiêu nay lại trở ra điều hiêu quanh quẩt, bấy nhiêu mà cội mai già cũng vẻ phước không được khách vãn nhân thường thức mỗi lúc xuân về!

Chúng tôi vừa vào tới thềm gạch, cậu bộ trưởng nam của M. Qui ra mời vui vẻ và tỏ tình rất thân mật với chúng tôi.

Mà phần ngồi chủ khách xong kế đến qua lời chúc tết cho nhau, cậu bộ lăng xăng mới trà mời rượu. Các anh trí tăng với nhau những câu chuyện gì tôi không nghe được vì tôi đang dâm đâm nhìn bức hoạ của cụ Ng.-Quán đã treo bên thờ sau một ngôn đèn leo lét với ba lọ rượu tàn trên bình hương lò lò tàn khói nhạt màu xanh, ba cọng hương sắp lụng rơi tàn như biểu hiệu cuộc đời đã khuất.

Anh Giáo quay lại vỗ vai tôi bảo hãy kiếu về ngồi cũng đã lâu nên chúng tôi đồng kiếu về, cậu bộ cũng cón cầm lại song trời đã sẩm tối nên chúng tôi hứa rồi, lại kỳ sau sẽ ở chơi lâu.

Ra đường các anh cũng vẫn vui vẻ như trước, riêng tôi thì đôi hàng tin. Lúc ban chiều vui vẻ mà bấy giờ bơ thờ nghĩ ngợi đâu đâu.

Anh Giáo thấy tôi có vẻ buồn anh bảo — Thì chúng ta về nhà tôi rồi tuội mình rắp sông chứ lại buồn gì. Tôi ý cón muốn đi thăm các bạn gái nhưng vì sợ nói ra lại phải các anh chế nhạo nữa nên đành phải lắm thinh theo về.

KIM KHA.

TIN TÀU TỚI

Ở Pháp lại

Le *Cap St-Jacques* le 16 février (C. B.)
Le *Athos II* le 17 février (M.M.)
Le *d'Artagnan* le 26 février (M.M.)

Ở Bắc và Trung-kỳ về

Le *Claude Chappe* le 15 février (M.M.)
Le *Bernardin de Saint Pierre* le 17 février (M.M.)

Ở Trung-hoa và Nhựt-bổn về

Le *Sphinx* le 14 février le 16 h. (M.M.)
Le *Min* le 20 février (M.M.)

Ở Singapore về

L'*Albert Sarraut* le 15 février (S.A.M.I.)
Le *G. G. Merlin* le 20 février (S.A.M.I.) (va Poulo-Condore)

Ở Noumea lại.

Le *Dépêche* le 28 février (M.M.)

TIN TÀU ĐI

Qua Pháp

Le *Sphinx* le 16 février (M.M.)
Le *Bernardin de Saint Pierre* le 19 février (M.M.)
Le *Min* le 23 février (M.M.)

Ra Trung và Bắc-kỳ

Le *Claude Chappe* le 18 février (M.M.)
Le *Bougainville* le 15 février (C.R.)
Le *Cap St-Jacques* le 17 février (C.R.)
Le *d'Artagnan* le 29 février (M.M)

Qua Tàu và Nhựt-bổn

L'*Athos II* le 19 février (M.M.)
(Le *Sikang* le 14 février (M.M.)

Qua Singapore

L'*Albert Sarraut* le 17 février (S.A.M.I.)